

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰, tanskoletne 2⁰⁰; mesečna naročnina Din 20⁰⁰, za tujino 30⁰⁰. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63. Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 152

Ljubljana, nedelja, dne 5. julija 1931

Leto II.

Pierre Laval, predsednik francoske vlade, ki je vodil pogajanja z Ameriko

Predsednik vlade med ljudstvom Vrbaske banovine

Beograd, 3. julija. AA. Včeraj ob pol 11. dopoldne je predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve armijski general Peter Živković odpotoval v avtomobilu preko Jelaka, Tešnja in Grkega vrha v Novi Seher, kamor je došel ob 3. uri popoldne. Ko so kmetje čuli o prihodu predsednika vlade, so se takoj zbrali ter predsednika vlade prisrčno pozdravili. Predsednik vlade je spraševal kmete o stanju letine in prilikah na vasi. K. predsedniku vlade je stopil imam Melić Rasin, ki je pozdravil predsednika vlade s patriotskim govorom. Nato je v kratkih besedah povedal še enkrat izrečene želje kmetov. Ko je avtomobil predsednika vlade zapuščal vas, so bile prirejene predsedniku vlade prisrčne ovacije. Kmetje so bili videti zelo zadovoljni.

Ob 15¹⁵ je prispel predsednik vlade v Žepče. Avtomobil se je ustavil pred zgradbo sreskega načelstva. Sreski načelnik Begić je poročal predsedniku vlade o stanju javne varnosti in ostalih razmerah v srezu. Ker je bil ravno sejamski dan, se je nahajalo v Žepču mnogo kmetov iz okoliških vasi. Ko so zvedeli za prihod predsednika vlade, so se zbrali pred sreskim načelstvom, pozdravili predsednika vlade ter mu izrekli svoje želje in potrebe. Predsednik vlade jih je ljubeznivo in radevolje poslušal in obljubil svojo podporo. Mestni načelnik in istočasni sanitetni referent dr. Nikola Kisić je poročal predsedniku vlade o občinskih zadevah ter o stanju higijene. Naglasil je, da so sanitetne razmere zadovoljive. Predstavil je predsedniku vlade občinske svetovalec, pri katerih se je predsednik vlade informiral o poedinih predmetih. Banski svetnik tega sreza Ivan Šumić je izpopolnil poročila s potrebnimi podatki.

Prisrčno pozdravljen je nadaljeval predsednik vlade svojo pot v Zavidovič in Maglaj. V Zavidovič je prispel ob 4. popoldne, ko so se ravno delavci vračali z dela s tamošnjega lesnega podjetja. Delavci so se zbrali skupno z meščani na ulici ter priredili predsedniku vlade spontane ovacije. Starešina sreske izpostave Stajić je poročal predsedniku vlade o zadovoljucem stanju varnosti in o ostalih razmerah tega kraja. Občinski načelnik in odborniki so poročali predsedniku vlade o lokalnih in komunalnih zadevah. Ker je tu tudi sedež lesne industrije »Krivajac«, ki je pred enim letom ustavila delo, se je predsednik vlade zanimal o vzrokih ustave dela in o sedanjem stanju podjetja. Ko je predsednik vlade odhajal, je bil deležen ponovnih prisrčnih ovacij.

Ob 17³⁰ je prispel predsednik vlade v Maglaj. Pred občinsko hišo je pozdravil predsednika vlade občinski načelnik Uzeirbegović ter izrazil veselje ljudstva, da more pozdraviti v svoji sredi prvega sodelavca Nj. Vel. kralja. Poročal je predsedniku vlade o občinskih zadevah. Še pred koncem govora načelnika se je zbralo pred občinskim domom mnogo meščanov, ki so konec načelnikovega govora pozdravili z burnimi ovacijami predsedniku vlade. Predsednik vlade je nato šel med ljudstvo ter se s poedinci razgovarjal o njihovih razmerah in splošnih zadevah. Med drugimi je predsednik vlade govoril s funkcijonarji tamošnjega Sokola, o njegovem delovanju in napredovanju med kmeti. K. predsedniku vlade je pristopil načelnik vaške maglajske občine Branko Vagić ter mu poročal o razmerah v okoliških vaseh. Starešina sreske izpostave Sević je informiral predsednika vlade o stanju varnosti v srezu. Med prisrčnimi ovacijami meščanov, kmetov in delavcev je predsednik vlade zapustil Maglaj ter se vrnil ob 19. uri v Teslić.

Leibnizova proslava na berlinski univerzi

Berlin, 4. julija. AA. Na zadnji svečani seji pruske akademije znanosti, ki je bila v proslavo Leibniza, je bilo podeljenih več znanstvenih nagrad. Vrh tega je bil med drugimi odlikovan z zlato Leibnizovo kolajno veliki mecen nemške arheologije Gustav Oberlaender v Readingu v Pensilvaniji.

Srečen zaključek francosko-ameriških pogajanj

Uradno poročilo o doseženem sporazumu je bilo izdano včeraj kmalu po polnoči — Sporazum pomeni v glavnem zmago francoskega stališča — Ustanovitev osrednje banke za odškodnino Jugoslaviji, Češkoslovaški, Grčiji in drugim prizadetim državam

Pariz, 4. julija. v. Dan pred velikim praznikom ameriške svobode se je povsem nenadoma razširila vest, da so se dolgotrajna pogajanja med Francijo in Ameriko o Hooverjevem predlogu zaključila in da je bil v vseh pereh vprašanih dosežen načelen sporazum. Še včeraj zjutraj so politični krogi menili, da bodo pogajanja brezuspešna. V tem njihovem prepričanju jih je le še bolj potrdil britanski predlog, ki ga je stavil angleški poslanik v Parizu lord Tyrell, da se z vso naglico — v enem ali dveh dneh — v Londonu sestanejo zastopniki vesele, ki so podpisale Youngov načrt. Toda prizadeti državniški z angleškim predlogom niso bili zadovoljni.

Sporno vprašanje: 500 milijonov mark

Sporno vprašanje je bilo, kakor znano, vprašanje o jamstvenem depozitu 500 milijonov mark pri banki za mednarodna izplačila, katerega bi morala v slučaju moratorija po Youngovem načrtu deponirati Francija. Francija pa se je branila plačati ta znesek, ker ni šlo za Youngov načrt, marveč za Hooverjev. Amerika pa je zavzela nasprotno stališče spričo tega, ker ona sama ni podpisala haških sporazumov in spričo tega ni mogla kot takšna sprejeti spremembe teh sporazumov.

Angleški predlog o konferenci v Londonu se ni obnesel. Francoski finančni minister na eni in ameriški poslanik na drugi strani sta se zaporedoma sestala z ostalimi francoskimi ministri. Proti večeru je pričel prevladovati optimizem v nasprotju s pričakovanjem političnih krogov. Na banketu ameriške trgovinske zbornice v Parizu, ki so ga priredili na večer pred 4. julijem, je ameriški poslanik Edge napil zbranim gostom s kratkim govorom, ki mu je dal sila optimistično intonacijo. Že ta zdravica sama je bila znak, da med Francijo in USA ni več bistvenih nasprotij.

Takoj po banketu sta se Edge in Mellon odpeljala v notranje ministrstvo, kjer so se bili med tem zbrali tudi francoski državniški. Ob 21³⁰ so se sestali in potrdili francosko-ameriški sporazum.

Uradno poročilo

Kmalu po 24. uri je francoski notranji minister javil ta-le komunikacije:

»Zastopniki obeh vlad so nadaljevali razpravo o predlogu ameriškega predsednika Hooverja in o francoskem odgovoru.

Mellon je obvestil francoske tovariše, da ameriška vlada sprejema francoski predlog, naj Nemčija še nadalje plačuje brez-pogojni del svojega dolga, predvidenega po Youngovem načrtu.

Na pogajanjih se je dosegel tudi v drugih vprašanih sporazum. Druga nerešena vprašanja, ki so pa postranske važnosti, bodo predložena današnjemu ministrskemu svetu. Sporazum o tehničnih in finančnih vprašanjih je dosežen pod pogojem, da ga odobre tudi druge prizadete države, kar se bo najbrže zgodilo v najkrajšem času.

Kakor poročajo listi, je glede sporazuma točno poučena le Anglija. Spričo tega napovedujejo, da pride vprašanje o doseženem ameriško-francoskem sporazumu na dnevni red, ko posetita nemška ministra Pariz in se sestane — brzkone v prihodnjih 14 dneh — reparacijska konferenca. Na politične kroge je napravil sporazum najugodnejši vtis.

Jedro sporazuma

Ameriško-francoski sporazum obsega v svojem bistvu te točke:

1. Youngov načrt ostane po svojem duhu in vsebini neizpremenjen.
2. Plačila, ki jih določa Youngov načrt, se ukinejo za dobo enega leta.
3. Vsa korist, ki nastane spričo ukinitve plačil, je priznana Nemčiji. Francija je predlagala, da se rezervira 650 milijonov frankov od brez-pogojnega deleža plačil, ki naj se teoretično deponirajo pri banki za mednarodna izplačila, da se tako pomore srednjeevropskim državam. V tej obliki je francoski predlog propadel. Da pa dobijo Jugoslavija, Češkoslovaška, Grčija in ostale prizadete države nadomestilo za nemške reparacije, ki so tvorile del njihovih pro-

računov, se ustanovi osrednja blagajna s pomočjo fondov USA, Francije in brzkone tudi Anglije. Kapital te blagajne bo znašal, kakor vse kaže, 30 milijonov dolarjev (750 milijonov francoskih frankov). Ta osrednja blagajna bo morala rešiti tudi doslej nerešeno vprašanje o markah, ki so jih Nemci pri svojem umiku pustili v Belgiji in ki jih doslej še niso prevzeli.

4. Nadomestitev plačil, ki se ukinejo za eno leto, se bo izvršila v času 5 do 25 let, kakor bodo pač Nemci več ali manj integralno izpolnjevali Youngov načrt.

5. Določena je bila posebna formula, po kateri so Združene države priznale legitimnost francoskih zahtev in garancijski fond, ki se deponira pri banki za mednarodna izplačila v slučaju, da se sklene v okviru Youngovega načrta poseben moratorij. Če pri ustanovitvi osrednje blagajne za srednjeevropske države angleški kapital ne bo sodeloval, bosta prispevala v osnovni fond blagajne Francija in USA z enakimi deleži.

Pomen sklenjenega sporazuma

Pariz, 4. julija. AA. Havas poroča, da bo francosko-ameriški dogovor, ki je bil snoči sklenjen, odobren na seji vlade pod predsedstvom predsednika republike Doumera še danes. Ta dogovor pomeni v glavnem sprejetje francoskega protipredloga na Hooverjev predlog o moratoriju. Francoski protipredlog, ki bo danes sprejet, v glavnem zahteva, da se prizna načelo nedotakljivosti pogojnih anuitet, določenih z odredbami Youngovega načrta, ki se bo moral še nadalje izvajati. Sprejetje tega protipredloga je velikanskega pomena za Francijo, vendar mu je treba pridobiti pri-stanek še vseh drugih držav, zainteresiranih na Youngovem načrtu. Glede izvajanja načina, kako naj se Hooverjev načrt uresniči, je glavno to, da se Youngov načrt avtomatski uveljavi po letu dni, odkar prenehajo reparacijska plačevanja. Dalje ta francoski protipredlog določa, da Francija ne bo posodila nepogojnih anuitet nemški državi, nego nemškimi državnimi železnici. Če bi Nemčija drugo leto sama zahtevala moratorij glede Youngovega načrta in bi morala Francija plačati pol milijarde frankov mednarodni banki za reparacijska plačila v Bazlu, bi Francija po tem protipredlogu imela pravico zahtevati, da se oprostijo te obveze.

Papeževa enciklika proti fašistovski vladi

Enciklika, ki je naslovljena vsem škofom sveta, je bila objavljena v Parizu -- Sv. stolica ostro obsoja zadnji odgovor rimske vlade Vatikanu

Pariz, 4. julija. AA. Tu je bila objavljena papeževa enciklika vsem škofom na svetu, ki ostro obsoja politiko italijanske vlade in razpust katoliške akcije. Listi poročajo, da je prinesel papežovo encikliko v Pariz poseben vatikanski kurir, ker se je papež bal, da jo bodo italijanske oblasti zaplenile.

Potem, ko poslanica ponovno protestira proti preganjanju katoliških organizacij, našteva nasilnosti proti pripadnikom katoliških društev in napade fašističnega časopisa na papeža in cerkvene ustanove. Poslanica dalje ostro obsoja zadnji neoficijelni odgovor italijanske vlade na pritožbe

svete stolice in pravi, da je neupravičen. Dalje odklanja enciklika obtožbo, da so katoliške organizacije vodile protifašistično agitacijo in poudarja, da je katoliška akcija popolnoma nepolitična, kar je temelj njenega delovanja.

Papež zaključuje, da namerava italijanska vlada monopolizirati prosveto in vzgojo mladine, in naglašja, da je ta težnja v nasprotju s pravicami družine in cerkve.

V tukajšnjih političnih krogih je zbudil energični korak sv. stolice splošno prese-nečenje in mnenje, da se bo spor med Vatikanom in italijansko vlado še poostiril.

Nova upravna reforma v Romuniji

»Dosedanje oblasti so bile nepotrebne, ker so le ovirale delo«

Bukarešta, 4. julija. n. V zbornici je bila na dnevnem redu razprava o načrtu zakona o reviziji državne uprave. Referent, ki je imel poročati o tem zakonskem predlogu, je izjavil, da je zakon o samoupravi izzval v državni upravi velik kaos. Bivši državni tajnik dr. Mirtu, eden izmed pristašev nacionalno kmetijske stranke, je ostro kritiziral zakonski načrt. Ministrski predsednik Jorga je dejal, da so bile oblasti sedaj popolnoma nepotrebne, ker so le ovirale delo. Kmetje od oblasti niso imeli nikakih koristi, ker so morali za vse posle

prihajati v Bukarešto. Oblasti niso imele nikakega določenega delokroga. Razprava o načrtu je bila prekinjena in je zbornica v nadaljem obravnavala predlog, ki ga je stavil finančni minister, da se novozgrajene hiše in stavbe oprostijo vseh davkov za dobo 10 let.

Romunija ne zniža plač uradnikom

Bukarešta, 4. julija. n. Finančni minister je dementiral vesti, da namerava vlada znižati plače uradnikom.

Praznik slovan- skih apostolov

Papež Leon XIII. je v svoji encikliki »Grande munus« odredil, da se ima vsako leto na današnji dan obhajati v vesoljni cerkvi spomin sv. Cirila in Metoda, verskih učiteljev in prosvetiteljev slovanskih narodov.

Od tedaj datira nov razmah češčenja svetih solunskih bratov med katoliškimi Slovani. No, znano je, da njun nastop med Slovani ni bil le verskega, temveč tudi eminentno kulturnega in nacionalnega značaja. Delovanje solunskih bratov med Slovani je dovedlo do sestave prvih slovanskih abeced in v zvezi s tem tudi do ustanovitve, do fiksacije prvega slovanskega pismenega ali književnega jezika. Medtem ko so širili krščanstvo med našimi predniki že prej drugi propovedniki, tako da sta prišla solunska brata pravzaprav že med pokristjanjene Slované, je bil njun nastop med Slovani pravega reformatorskega pomena ravno v kulturnem pogledu. Ne samo, da sta dala Slovanom prvi književni jezik ter s tem pripravila njihov vstop v krog kulturnih narodov, temveč sta prvi naši književni slovanci izvojevala izredno čast in veljavo, da so jo papeži priznali kot liturgičen ali bogoslužben jezik, veljavo, ki je pripadala do tedaj le latinščini, grščini in hebrejščini.

Verski, kulturni in nacionalni element se tako jasno odražata v učenju in delovanju svetih solunskih bratov med Slovani. Ni torej nikakoli fraza, temveč zgodovinska resnica, če imenujemo sv. Cirila in Metoda slovanska apostola in prosvetitelja. Kljub svojemu grškemu pokolenju sta postala v času svojega delovanja prava in pristna Slovana tudi po svojem trpljenju. Za svoje blagodejno delo med Slovani sta morala prestati huda preganjanja in grda trpinčenja s strani nemških škofov in italijanskih teologov. Metod je bil celo več let zaprt v ječi. Življenje slovanskih apostolov je tako ožarjeno tudi s sijajem mučeništva in se nam predstavlja dandanes kot prava predpoda vseh muk in vsega trpljenja, ki so ga morali prestati podjarmljeni deli slovanskega rodu v borbi s tujcem ne le za vsako nacionalno pravico, temveč tudi za pravico, da smejo Boga moliti v svojem lastnem jeziku, Kalvarija, ki žal še ni končana!

Vse te strani naše zgodovine, ki je zvezana z imenom sv. Cirila in Metoda, spaja današnji praznik v enotni in harmonični spomin, posvečen velikima slovanskima prosvetiteljema. Spomenica »Grande munus« pa omogoča katoliškemu Slovanu sploh in tudi Jugoslovanu, da spravi vse to v harmoničen sklad tudi s čisto verskega stališča, da proslavlja današnji praznik tudi kot čisto slovanski dan, kot slovanski kulturni praznik, kot spomin na dalekosežne reforme solunskih bratov, ki spadajo med najodločilnejše mejnike slovanstva ne samo v njegovi cerkveni, temveč tudi v posvetni, t. j. torej nacionalni zgodovini.

Cirilo-metodijevska ideja pa mora postati last vsega slovanskega ljudstva kot celota in ne samo po enem svojem delu in v svojem pomanjkljivem obsegu. Nič ni na poti temu vsestranskemu razmahu. Žal se v tem pogledu ne more še ponašati s popolnostjo. Kar se tiče posebno nas Slovencev, veljajo še vedno besede, ki jih je napisal v svojem delu o slovanskih apostolih dr. Gričev, ki pravi: »Slovenci nimamo velikih domovinskih tradicij. A še bolj žalostno je, da naša skromna zgodovina ni ožarjena s spomini domačih svetnikov in da na oltarjih naših cerkev ne vidimo mož, o katerih bi mogli reči, da so izšli iz našega ljudstva, da so poznali našo ljudsko dušo, z njo čutili in trpeli.«

Enako žalosten pa je še neki drug nedostatek, ki se opaža v spomini na velika slovanska apostola. Katoliški Slovani skoraj popolnoma pozabljamo, da je papež Leon XIII. s svojo že omenjeno encikliko vnovič potrdil rabo slovanskega bogoslužnega jezika pri vseh svetih opravilih. V tem je brez dvoma ena izmed najvažnejših strani te enciklike, ker je s tem vnovič formulirana starodavna pravica slovanskih narodov, ki datira iz 9. stoletja in za katero se imamo zahvaliti ravno svetima bratoma.

Izgleda, kot da bi se na to dejstvo nekako pozabljalo. In vendar je ta pravica katoliških Slovanov, posebno pa Jugoslovanov, ena izmed onih točk, na katerih se obe naši krščanski cerkvi kljub svoji siceršnji ločitvi popolnoma ujemata. V tem pogledu so si katoličani in pravoslavni v cerkvenem pogledu principijelno enaki vsaj po svojem priznanem obrednem jeziku.

Če tozadevno izenačenje ni elektivno iz-

Odkritje Wilsonovega spomenika v Poznanju

Svečanost se je izvršila včeraj v prisotnosti Wilsonove vdove
Poslanica predsednika Hooverja Poljakom

Poznanj, 4. julija. d. Danes je bil v Wilsonovem parku slovesno odkrit spomenik Woodrowu Wilsonu. Najprej je imel pozdravni nagovor mestni načelnik poznanjski, nato pa je državni predsednik Mosciški izvršil akt odkritja. Zatem je ameriški poslanik v Varšavi Willys prečital poslanico ameriškega predsednika Hooverja na poljski narod, v kateri omenja dobre odnose med Poljsko in Zedinjenimi državami.

mi, ki gredo nazaj do ameriških osvobodilnih vojn. V poslanici izreka dalje zahvalo ameriškega naroda za počastitev Wilsona. V imenu poljske vlade je govoril nato zunanji minister Zaleski. Ob koncu proslave, ki se je je udeležila tudi vdova pokojnega predsednika Wilsona in poljski poslanik v Washingtonu, so položili na spomenik mnogo vencev.

Trgovinski odnošaji med Jugoslavijo in Poljsko

Poljska glavni kupec našega tobaka, Jugoslavija poljskega železa

Poznanj, 4. julija. o. »Posener Tagblatt« prinaša članek o jugoslovansko-poljskih trgovinskih odnošajih. Clankar ugotavlja, da polagata obe državi veliko važnost na razvoj medsebojnih trgovinskih zvez.

Poljska je poleg Češkoslovaške glavni kupec jugoslovanskega tobaka. O tem pričajo številke. Jugoslovanskega tobaka je v Poljski vedno več. To je posebna važnost, če pomislimo, da monopolske uprave z ozirom na standardne tipe tobaka ne menjajo radi svojih dobaviteljev. Kar je za Jugoslavijo izvoz tobaka na Poljsko, to je za Poljsko izvoz železa v Jugoslavijo. Tudi poljskega železa je v Jugoslaviji vedno več. Jugoslavija je postala v zadnjem času važnejši kupec poljskega železa, nego sta Ro-

munija in Nemčija. Jugoslavija kupuje v Poljski tudi premog in drugo blago. Jugoslavija se je razvila v državo, kjer tuji radi prebivajo svoje proste dni.

Včasih sta Jugoslavija in Poljska kot agrarni državi tekmovali in konkurirali med seboj, dandanes je ruski dumping omilil to konkurenco. Poljsko-jugoslovanske lige, trgovinske zbornice, društva, medsebojni poseti le krepijo trgovske zveze med obema državama. Trgovinski odnošaji med obema državama se morajo, če jih bosta obe državi še nadalje tako podpirali, nasloniti predvsem na gospodarska načela, kakor velja to za trgovske odnošaje med Jugoslavijo in Nemčijo.

Pomen zakona o izvozu in uvozu žita

Članek sušaške »Naše Sloge« -- V področju našega gospodarstva ima zakon isti pomen kot akt z dne 3. oktobra 1929. v področju državne uprave

Zagreb, 4. julija. k. Na Sušaku izdaja banski svetnik Milan Banič list »Naša sloga«. Izdajatelj je v listu napisal članek, v katerem tolmači dalekosežnost novega zakona o žitnem monopolu in se pritožuje, da javnost ni razumela velikega pomena tega zakona. O tem pravi med drugim: »Naša bedna javnost ne zavzame svojega stališča niti o največjih dogodkih mednarodnega življenja, o dogodkih, od katerih zavisi usoda vse Evrope. Spričo tega ni čudno, če na pravičen način ne zna oceniti pravega pomena pojavov in dogodkov, ki imajo posebno važnost v našem notranjem življenju.

Ko je bil pretekli teden objavljen zakon o uvozu in izvozu žita in moke, naša javnost očitno, kakor vselej, ni znala zajeti njegove velike važnosti. Datum tega zakona je eden najvažnejših datumov v razvoju našega narodnega gospodarstva. Po svojem pomenu spada ta zakon v vrsto

najbolj znamenitih dejanj kraljevske vlade od 6. januarja 1929 dalje. V področju našega gospodarstva zavzema prav gotovo isti pomen, kakor ga zavzema v področju državne uprave akt z dne 3. oktobra 1929. In vendar ta zakon ni našel v javnosti nikakega zanimanja, nikakega komentarja, niti ene analize. Razen teksta samega in uradnega komentarja ni naš tisk povedal o njem niti ene besede in... punktom. Žalostno je, da naša javnost na takšen način reagira na tako velepomemben dogodek.

Urednik »Jugoslovenskega Lloyd« je zavzel isto stališče, kakor clankar v »Naši slogi«. Pri registraciji tega članka v »Slogi« pa se brani priznati, da bi on in »Jugoslovenski Lloyd« ne bila doumela vsega pomena tega zakona in pravi, da bi bil svetniku Baniču zelo hvaležen, če bi povedal, kaj je mislil povedati, mesto — punktom.

Sanacija dunajskega Kreditanstalta

Imenovanje novega direktorja - Osnutek zakona o preuredbi zavoda

Dunaj, 4. julija. AA. Na snočnji seji je avstrijska vlada vzela na znanje ostavko generalnega direktorja Kreditanstalta Neuratha ter v zvezi z ostavko sklenila imenovati za novega predsednika ministra na razpoloženju dr. Aleksandra Spitzmüllerja.

Dunaj, 4. julija. d. V ponedeljek in torek bo vlada predložila Narodnemu svetu dva nova zakona o Kreditanstaltu. Prvi zakon se bavi z rekonstrukcijskim odborom za Kreditanstalt. V tem odboru bodo zastopani avstrijska vlada, inozemski upniki in zastopniki domačega gospodarstva. Z drugim zakonom je določeno, da se ukinejo vse službene pogodbe Kreditanstalta. Hkrati določa zakon, da sme najvišja plača,

in sicer plača glavnega ravnatelja Spitzmüllerja, ki je bil kakor znano, od vlade določen za glavnega ravnatelja, znašati 2000 šilingov na mesec. Plače drugih uradnikov se morajo temu prilagoditi. Hkrati se izvede radikalna redukcija osebja. S tema dvema novima zakonoma, t. j. s tretjim in četrtim zakonom o Kreditanstaltu, se bo zaključila državna pomožna akcija za Kreditanstalt. Najtežja naloga novega načelstva, ravnateljstva in rekonstrukcijskega odbora bo, likvidirati tiste dele industrije, ki niso zmogni življenja in druge koncerne preizkusiti, v koliko so dobri, ter jih reorganizirati.

Preiskava o eksploziji bombe v Rimu

Rim, 4. julija. AA. Redarstvo vodi z vso naglico preiskavo o eksploziji, ki je bila na tovarni postaji in ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Dozdaj se ugotovili, da je voz z blagom, med katerim je bila skrita bomba, prišel iz Modane, ki je zadnja obmejna postaja na italijanski meji.

1500 novih šol v Italiji

Rim, 4. julija. n. Prosvetno ministrstvo je sklenilo, da prihodnje šolsko leto ustanovi 1500 novih osnovnih šol, največ v južni Italiji.

vedeno in če se tudi ne da forsirati, je pa na drugi strani neobhodno potrebno, da pravica katoliških Slovanov do uporabe lastnega obrednega jezika pri službi božji ne životari le kot nekaka ostalina, temveč da se ohranja v narodni zavesti živa in neokrnjena, dokler se v celoti zopet ne vzpostavi.

S te svoje strani je cirilo-metodijevska ideja brez dvoma v danih razmerah v prvi vrsti potrebna izpopolnitve v duhu najodločilnejšega tolmačenja obstoječih pisanih in nepisanih njenih temeljev. Zato bi ne smelo biti ne cerkvene ne posvetne prireditve v čast slovanskih apostolov, kjer bi se ta slovanska svetinja izrečno ne naglašala in utrjevala.

Wilsonova vdova pride tudi v Jugoslavijo

Cetinje, 4. julija. k. Sem je prispel sotrudnik lista »Newyork Sud« Hamilton Armstrong, ki že dalje časa biva v Dubrovniku na oddihu. Izjavil je, da bo v kratkem prispela v naše kraje vdova predaednika Wilsona, ki se mudi sedaj v Poznanju, kjer so postavili spomenik njenemu velikemu pokojnemu soprogu.

Novi glavni urednik »Narodnih Novin«

Zagreb, 4. julija. k. Dosedanji glavni in odgovorni urednik tednika »Seljački Glas« Dragan Bubljić je prevzel uredništvo »Narodnih Novin«. Na njegovo mesto je prišel kot glavni in odgovorni urednik lista »Seljački Glas« Josip Baršić.

Preiskava o požaru v nizozemskem paviljonu v Parizu

Pariz, 4. julija. AA. Tu krožijo še nepotrjene vesti, da se nizozemski paviljon na kolonijalni razstavi zažgali komunisti iz vzhodne Indije. Redarstvo je uvedlo strogo preiskavo in odredilo splošno nadzorstvo nad vso razstavo.

Finančni položaj Madjarske

Budimpešta, 4. julija. d. Madjarski brzojavni dopisni urad demantira londonske vesti o madjarskih finančnih in o položaju nekega vodilnega denarnega zavoda v Budimpešti. Madjarska agentura izjavlja, da so te vesti popolnoma izmišljene.

Izvajanje zakona o monopolu zunanje trgovine z žitom

Beograd, 4. julija. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog kmetijskega ministra in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o izpremembah in dopolnitvah v zadružnem zakonu.

§ 1. Kmetijske zadruge so pooblašene kupovati in prodajati pšenico in vse ostale poljske pridelke, navedene v zakonu o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke, tudi od pridelovalcev, ki niso zadružniki. Prihranki dozejeni pri nezadružnikih, ni treba da se razdele, nego se postavijo v rezervni fond.

§ 2. Pooblastitev iz § 1. tega zakona bo trajala samo dotlej, dokler bo v veljavi sklep ministrskega sveta z dne 27. junija 1931 glede intervencije države v svrhu reguliranja pšeničnih cen.

§ 3. Prijavo o vstopu v članstvo novih zadružnikov v zadruge overovijo zadruge in pošljejo s prepisom pristojnemu sodišču v svrhu vpisa v register.

§ 4. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč na dan razglasitve v »Službenih novinah«.

Beograd, 4. julija. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o pooblastitvi ministra za trgovino in industrijo za sprejetje naknadnih uredb in predpisov o izvrševanju zakona o uvozu in izvozu pšenice, rži in pšenične moke z dne 27. junija 1931, ter o kontrolnih ukrepih za njega izvrševanje.

§ 1. Za izvedbo zakona o uvozu in izvozu pšenice, rži in pšenične moke z dne 27. junija 1931, ter o kontrolnih ukrepih za njega izvrševanje.

§ 1. Za izvedbo zakona o uvozu in izvozu pšenice, rži in pšenične moke z dne 27. junija 1931 se pooblašča minister za trgovino in industrijo, da sme, če je to potrebno, ob svojem času v posameznih krajih in za posamezne vrste pšenice rezervirati si izključno pravico kupovanja za državo.

§ 2. Mlini, ki prodajajo moko, morajo do 15. julija t. l. sporočiti Privilegirani izvozni družbi v Beogradu svojo dnevno kapaciteto in morajo voditi od 5. julija dalje glede pšenice točno evidenco kupljenih količin za mletje po obrazcu, ki ga je predpisal minister za trgovino in industrijo.

§ 3. Kmetijske zadruge in trgovci, ki se bodo bavili s kupovanjem pšenice, rži in pšenične moke, so takisto dolžni voditi v tem zakonu predvideno evidenco kupljenih količin pšenice, rži in pšenične moke. Iz te evidence se mora videti, da so se pri kupovanju pšenice držali cen, določenih s sklepom ministrskega sveta z dne 27. junija 1931, odnosno cen, ki jih minister za trgovino in industrijo v bodoče odredi.

§ 4. Pooblašča se minister za trgovino in industrijo, da sme tedaj, če prodajajo mlini, ki se pečajo s prodajanjem moke in trgovino z moko, moko po ceni, ki ni v razmerju s cenami pšenice, kakor je določena v sklepu ministrskega sveta z dne 27. junija 1931, odnosno s cenami, ki jih bo določil minister za trgovino in industrijo, s posebno uredbu normirati cene raznih kakovosti pšenice.

Če bo treba, je minister za trgovino in industrijo pooblaščen predpisati za mline, ki se pečajo s prodajanjem moke in ki meljejo za domačo potrebo tudi pšenico, lažjo od 75 kg za hl, s posebno uredbu vrste moke, ki se smejo izdelovati in tudi prodajati ceno.

§ 5. Nadzorstvo nad izvajanjem predpisov tega zakona in vseh v tem zakonu navedenih uredb bo vršil minister za trgovino in industrijo po organih upravne oblasti prve stopnje, ki so dolžne pošiljati vsakih 7 dni svoje poročilo ministrstvu za trgovino in industrijo.

§ 6. Kdor na sleparski način kupuje pšenico po nižji ceni, kakor jo predpisuje sklep ministrskega sveta z dne 27. junija t. l. in kdor se pregreši proti prepovedi trgovanja in mletja po § 1. tega zakona, se kaznuje, v kolikor se to po kazenskem zakonu ne smatra za hujši prestop, z denarno globo 1 tisoč do 10 tisoč Din in z zaporom do 30 dni. Preiskavo o teh stvarih vodi in kazen izreče upravna oblast prve stopnje. Pritožbe zoper razsodbe upravne oblasti prve stopnje rešuje upravna oblast druge stopnje.

§ 7. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi na dan razglasitve v »Službenih novinah«.

Licitacija gradnje proge Št. Janž—Sevnica

Beograd, 4. julija. l. Pred dnevi se je vršila licitacija za gradnjo železniške proge Št. Janž—Sevnica. Vse kaže, da licitacija ni uspela. Bržkone bodo razpisali drugo licitacijo ali pa se bodo direktno pogodili s kakim podjetjem.

Zmaga »SK Maribora« nad »Gradjanskim«

Maribor, 4. julija. Danes je v Mariboru gostovalo moštvo Gradjanskega. Nogometna tekma med Gradjanskim in SK Mariborom se je končala s porazom Gradjanskega v razmerju 1 : 3. Mariborsko moštvo je bilo izvršno razpoloženo. Sodelil je dr. Planinšek objektivno in zelo dobro.

Odgoditev zasedanja francoskega parlamenta

Pariz, 4. julija. d. Ministrski predsednik Laval je danes zjutraj ob pol 3. odgodil poslansko zbornico in senat za nedoločen čas. Počitnice bodo trajale najbrže do novembra.

Vojvoda d' Aosta v agoniji

Rim, 4. julija. n. Po zadnjih vesteh iz Turina je vojvoda Aosta že 24 ur v agoniji. Vsi člani italijanske kraljevske hiše so posetili umirajočega vojvodo, papež pa mu je podelil apostolski blagoslov.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 4. julija. d. Po nevihtah nekaj hladnejše in spremenljivo vreme. Oblačnost pa bo hitro zopet poenjavala.

Pismo iz Mokronoga

Mokronog, 3. julija.

Sejmica, kakor jo nazivljajo Dolenjci, je bila dobro obiskana. Poleg Hrvatov so prišli kupci iz sosednjih litijskih občin in novomeškega srezja. Dogon je bil bolj pičel, samo devetsto prašičev je bilo prignanih in nad polovico prodanih. Volov je bilo bolj malo, ker so zaposleni pri poljskih delih. Cena prašičev je bila po komadu 80 do 100 Din, voli kg 6 Din, Prašički za zakol so bili še cenejši in jih zadnje čase gospodinjke kupujejo v »španovijah«, kar je zelo praktično. — Vinogradi kažejo izvrstno, posebno od toče neprizadetih krajih, ki so pa reški, saj je ledeni hudič obilno delil satansko milost.

Nekaterim je sicer prizanesel, češ, da bo imel še za julij, ki je v naših krajih posebno nevaren za točo. Vinogradništvo je skoro glavni vir dohodkov, elementarna nesreča je pa cene vina nekoliko dvignila. Z vso vsem po vinogradih škropijo na Malikovu in Bojničku. Trte so vezali celo ob nedeljah, toda ne kmečki vinogradniki, pač pa v vinogradih ljudske posojilnice, kar starejšim očencem ne gre v glavo. — Te dni je obiskal za nekaj dni svoj rojstni kraj dr. Jože Kovačič, višji banški uradnik, s svojima otrokoma. Zelo se je zanimal za razmere v kraju in se razveselil spričo napredka trga.

Nadvse originalen pogreb se je vršil prošli teden. Vsa spehana in smrtnoranjena je prbežala iz streljaj oddaljene šume mlada lisica v Škarpo. V smrtni borbi je naredila pod kozolcem s šapami jamico in tam izdihnila svojo lišičjo dušo. Solarji so jo naslednjega dne pokopali, prepevajoč pesmi o lisici. Kot nalašč je na ta dogodek nekdo kmalu nato pokradel pri g. zdravniku vso kurjo zalogo. Požrtvovalni orožniki pridno zasledujejo tatu.

Zdravno bolnim in otočnim nudi mila »Franz Josefov« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabo »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtne mozga najtopleje priporočati. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

F. Fajdiga sin

Zaloga pohištva in tapet iških izdelkov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 7

Ustanovljena leta 1879 317

Potovanje po zvezdi večernici

123.

Koliko časa so leteli na kobilicah, naši prijatelji niti sami niso vedeli. Enakomerno so brnela kožnata krila velikih živali, katerim se ni poznala prav nikakršna utrujenost. Slednji so se pa le pričele spuščati vedno nižje in nižje, dokler se niso naposled ustavile na majhnem travniku poleg deroče reke. Popotniki so skočili na mehko travo in se okrepčali s sadeži, katere so prinesli s seboj.

124.

Tu so tudi prenočili. Ko so se pa zjutraj prebudili in hoteli odleteti dalje, ni bilo po kobilicah ne duha ne sluha več. Odleteli so bile ponoči Bog vedi kam in pustile Dušana, Danico in Čučiruča same sredi neskončnih pragozdov. »Kaj naj počnemo?« je tarna Danica. »Kako bomo prišli peš iz te divjine?« Dušan je pa bil pogumnejši. »Če smo srečno prehodili puščavo, bomo prišli tudi iz pragozda!« je dejal samozavestno in se napotil k reki.

Premestitev sedeža Rudarske zadruga iz Celja v Ljubljano

Z občnega zbora Rudarske zadruga v Celju

1. tajnik g. Ocvirk, 2. bivši načelnik II. skupine g. Struc in 3. novi načelnik g. Murn. Ostali so delegati iz vseh revirjev Dravske banovine

Marsikdo si ni na jasnem, kaj pomenijo za naše rudarstvo Rudarske zadruga. Rudarske zadruga so po rudarskem zakonu osnovane zastopnice interesov naših rudarjev. Te zadruga si je naše rudarstvo ustanovilo v času, ko še niso obstajale takozvane svobodne strokovne organizacije. V okrilju teh zadrug so si naši rudarji ustanovili dve skupini, in sicer I. skupino delodajalci in II. skupino rudarski delavci. Dočim podjetja v I. skupino svoje zastopnike imenujejo, je v II. skupini delavstvu dano na prosto, da si svoje zastopnike svobodno izvoli. Volitve delavskih zaupnikov v II. skupino in imenovanja zaupnikov podjetij v I. skupino se vrši vsaka 4 leta. Izvoljeni zaupniki si po izvršenih volitvah najprej izvolijo iz svoje srede lokalnega načelnika in namestnika skupine v posameznih revirjih, nato pa izvolijo na občnem zboru zaupniki vseh industrijskih revirjev Dravske banovine svojega načelnika in njegovega namestnika. Na tem občnem zboru se izvoli iz predstavnikov I. in II. skupine veliki odbor, kateremu predseduje predsednik Rudarske zadruga. Za tekočo 4-letno poslovno dobo je bil na letošnjem občnem zboru izvoljen za predsednika Rudarske zadruga bivši generalni direktor ministrstva za šume in rude univerzitetni profesor g. ing. Gostiša.

Na letošnjem občnem zboru Rudarske zadruga, ki se je vršil zadnjič v Celju, so bile sklenjene gotove spremembe v organizaciji Rudarske zadruga. Brezdvoma najvažnejši sklep je premestitev zadruga iz Celja v Ljubljano, kajti sedež zadruga se je nahajal v Celju dolga desetletja.

S premestitvijo sedeža Rudarske zadruga iz Celja v Ljubljano se pa poslavlja od zadruga tudi njen dolgoletni zaslužni tajnik in blagajnik g. Peter Ocvirk, uradnik železarne v Št. Jerne, Dolenjsko) pa tudi med tednom nazaj mimo gospodične, v Podgorju na črešnje in na Ratežu na avtobus, pa domov. Grjanski gozdni kompleks tovarne Šiška obsega nad 80 ha ter je zavarovan za poldrugi milijon dinarjev. Divne šume, silne bukve, planinska flora, divjačina, zrak, razgled! Izplača se!

S premestitvijo sedeža Rudarske zadruga iz Celja v Ljubljano se pa poslavlja od zadruga tudi njen dolgoletni zaslužni tajnik in blagajnik g. Peter Ocvirk, uradnik železarne v Št. Jerne, Dolgih 13 let je vršil poverjene mu posle vestno, vzorno in strokovnjsko, zato ga ne bodo le načelstva, marveč tudi delegatje obeh skupin težko pogrešali, kajti g. Ocvirk je bil eden od redkih, ki si je znal z njemu lastno dobrosrčnostjo in ljubeznivostjo pridobiti simpatije tako delavstva kakor tudi uradništva. Najbolji dokaz njegove splošne priljubljenosti je pač javna zahvala, ki so mu jo načelstvo in delegati izrekli na letošnjem občnem zboru Rudarske zadruga za Dravsko banovino v Celju za njegovo vestno, nesebično in neumorno delovanje za prosep in napredek v rudarski zadrugi članjenih rudarjev.

Jugoslovanske šole v Nemčiji

Düsseldorf, v juliju.

V naši jugoslovanski koloniji v Nemčiji, ki šteje okoli 50.000 duš, so ustanovili po prizadevanju Jugoslovanskega izseljeniškega odbora šest šolskih tečajev, v katerih se bo deca učila narodnega jezika, zgodovine, zemljepisa in domače pesmi. Tečaji so v krajih, kjer je kolonija najbolj gosta, to je v Gladbecku, Hoch-

heide, Marlu, Moersu, Osterfeldu in Suderwichu. Ustanovili jih bodo pa tudi še drugod. Tečaje vodijo naši bistroumnejši delavci pod vodstvom izseljeniškega zastopnika g. B. Deželice. Knjige za tečaje je darovala kr. banska uprava Dravske banovine, nekaj pa prispeva za vzdrževanje tečajev naše ministrstvo za socialno politiko. Tečaje obiskuje zdaj 150 otrok.

Jugoslovanska šola v Homberg-Hochheide

V sredi izseljeniški zastopnik g. B. Deželice s soprogo in voditelji tečaja Valentin Kovač, Miha Zupanc, Fran Čebin in predsednik Andrej Brownikar.

Žrtev trgovcev z belim blagom?

Kam je zagonečno izginila lepa štefanija Vrečarjeva iz Celja?

Celje, 4. julija.

V Celju in okolici vzbuja veliko pozornost skrivnostno izginotje trgovsek praktikančine Štefanije Vrečarjeve, uslužbene v neki drogeriji v Celju. Vrečarjeva je rojena leta 1914. v Vojniku v celjski okolici, je absolvirala 4 gimnazijske razrede, igra dobro na klavir in je visoke, zelo čedne postave. V zadnjem času je dobivala pisma, glaseča se na Ano Petrovičev-

vo, Celje, poste restante, Bila je v pisni zvezi z neko Müllerjevo v Berlinu in se je zadnje dni večkrat sestala z neko neznano gospo. Dne 20. junija je brez sledu izginila iz Celja. Imela je 800 Din prihrankov, s katerimi pa si je pred izginutjem kupila kovčeg, dežnik in rdečo jopico. Domnevajo, da je Vrečarjeva, ki je bila izredno lepo dekle, postala žrtev trgovine z belim blagom.

Strašna usoda prevžitkarjev

V gnili slami bolna z gnoječimi se ranami

Štoštanj, 3. julija.

Orožniška postaja v Velenju je bila opozorjena, da leži Neža N. pri svoji hčerki Neži V. in zetu Baltazarju V., posestniku v Bevečah bolna v kleti in da se mlada zanjo ne brigata niti glede hrane niti čistoče.

Pri poizvedbah se je orožniški patrulji nudila žalostna slika. Neža N., ki je stara okrog 69 let, je ležala v kleti v razbiti postelji brez vsakega perila in posteljnine. Na sebi je imela raztrgano krilo, s katerim se je pokrivala. Ležala je na slami in fiziološki, ki je bila vsa pregnata, ker starka radi boleznij ni mogla hoditi na stran.

Zdravnik dr. Podkoritnik iz Velenja je pri pregledu ugotovil težko bolezensko stanje, našel po telesu mnogo gnojnih ran in prask na koži, povzročenih od uši. Odredil je prevoz v bolnico v Slovenjgradec, kar se je tudi zgodilo. Po pripovedovanju sosedov med njo in mladi-ma ni vladala priobližja razmerje ter je starka beračila, dokler je mogla hoditi, češ, da ji hči in zet ničesar nočeta dati. Ta pa se je zopet izgovarjala, da mati ni hotela v sobi ležati in

da je perilo odvrčala, če sta ga ji prinesla. Sama pa zopet trdi, da ji mlada niti zglavnika nista privoščila in da je morala imeti roke za podzglavniki ter da ji nista dala odeje, četudi jo je zeblo.

Jesenice

Elektrifikacija. Gorske vasi nad Jesenicami, in to Sv. Križ, Plavški Rovt in Jeseniški Rovt bodo dobili v kratkem električno razsvetljavo. Drogove za napeljavo žice že postavljajo. S tem bodo omenjene vasi mnogo pridobile, ker bodo končno vendar le izginile primitivne leščer-be, »treske« in petrolejke.

V nedeljo se je vršila nogometna tekma med domačim SK »Bratstvo« in nogometnim odsekom škofjeloškega sokolskega društva, ki je končala v razmerju 2:1 v prid domačemu društvu.

Danes je župni zlet sokolske župe Kranj v Trzinu. Na zletu se bo tekmovalo za prehodni župni prapor. Današnje tekme obetajo biti ožre, ker je priprava pri vseh društvih velika. Požarna borba se pričakuje med društvom Jesenice, Kranj, Radovljica in Škofja Loka. Za

enkrat je prapor last jeseniškega društva, ki si ga je priborilo na lanskim tekmah. Cigav bo danes?

Nov železobetonski most. Poleg novega železobetonskega mostu čez Savo v Kurji vasi, ki bo v teh dneh izročen prometu, dobimo na Jesenicah še en nov železobetonski most in to čez »Jesenice« pri »Tršanovi žagici« na poti v Plavški Rovt. Tudi ta most je dograjen razen par malenkosti. Tako bomo na Jesenicah imeli v zadnjem času kar dva nova mostova, ki bosta vsekakor zadostovala velikemu prometu, ki se vrši baš na teh dveh točkah.

Vreme je pri nas v zadnjih dneh v splošnem lepo, vendar so nalivi zelo pogosti, kar ovira znatno sečo. Toče nismo doslej imeli.

Tujci v Kranju

Junija je bilo v Kranju 208 tujcev, od teh 142 Jugoslovana, 13 Avstrijcev, 6 Italijanov in 8 Nemcev. Sedaj so že prišli prvi letoviščarji in bo število tujcev v juliju in avgustu brez dvoma znatno naraslo.

Goreča dolina v Gorjancih

Novo mesto, 4. julija.

Na Gorjancih še vedno tli v ogromni jami lesnih odpadkov in bo še živel ogenj morda tja do Velike maše. Vsled vročine je uničeno že nad 30 arov okoliške hoste. Kadi se kot iz vulkana. Zdaj je pripraven izlet mimo pogorišča na Trdinov vrh, od tam k Sv. Miklavžu, kjer ima Nace vsako nedeljo gostilno, po predhodnem obvestilu (na naslov: Nace Hudoklin, Št. Jerne, Dolenjsko) pa tudi med tednom nazaj mimo gospodične, v Podgorju na črešnje in na Ratežu na avtobus, pa domov. Grjanski gozdni kompleks tovarne Šiška obsega nad 80 ha ter je zavarovan za poldrugi milijon dinarjev. Divne šume, silne bukve, planinska flora, divjačina, zrak, razgled! Izplača se!

Divji lovec na varnem

Litija, 4. julija.

Orožništvo je naposled izsledilo nekega A. Ignaca, doma nekeje pri Račici, ki je bil že nekaj let osumljen, da se peča z lovsko tatvino. Večkrat je v okolici njegovega doma pokalo, pa mu je niso mogli priti do živega; skrbno se je čuval, da ne pride v pest orožnikom. Delavci pa so ga večkrat videli z nahrbtnikom v gozdu, odkoder so nato šli strelje. Končno pa je le padel v past. Ob taki priliki so ga pred kratkim zalotili in pregledali njegovo domačijo tu še nahrbtnik, kjer je imel res puško, smodnik, nabojne itd. Izgovarjal se je na vse kriplje toda zaman.

Št. Vid nad Ljubljano

K sokolski prireditvi v Št. Vid nad Ljubljano, ki bo danes ob 15. uri velikanski lepak, kateri visi nad cesto pred šentviško narodno šolo. Plakat je izdelan umetniško na platnu z oljnatimi barvami. V Št. Vidu je vedno prijetna zabava, dobra postrežba in nudi posestnikom bogate dobrote.

Kranj

Kino Talija, v nedeljo 5. julija ob 5. uri prekrasna nema drama »V starem gnezdu«. Ob 7. in 9. uri 100% nemški zvočni vefilm »Njezino Veličanstvo Ljubav« dosedaj največji filmski uspeh naše rojakinie Käte v. Nagy. Slagerji, katere poje celi svet, prekrasna opereta katero igra 12 najboljših solistov. 1572

Vidovdanska proslava primorskega društva »Zarja«. Pretekli ponedeljek so priredili Zarjani v gledališki dvorani Narodnega doma uspelo proslavo Vidovega dne. Slavnostni govor je govoril akademik Figar. Sodeloval je gimnazijski orkester.

Št. Jurij ob južni železnici

Sokolski nastop. Tukanjsje Sokolsko društvo priredi danes na svojem letnem telovadišču telovadni nastop vseh oddelkov. Vsi prijatelji Sokola iskreno vabljeni. Svira polnoštevila železničarska godba iz Celja pod vodstvom kapelnika g. Petermana. Zveze z vlaki in avtobusi na vsi strani zelo ugodne.

Braslovče

S češnje je padla. Otroci so se pred nekaj dnevi spravili na češnje posestnika Vinkola Grenka v Spodnjih Gorah. Nenadoma je pa zdrčala navzdol 9letna Helena Grenko in si zlomila levo nogo. Ostala je v domači oskrbi.

Sokolska knjižnica. Ker je knjižnico prevzel br. Rojšek, bo v knjižnici poslovanje vsako nedeljo od 8. — 10. ure. Knjižnica je prav lepa in ima dela raznih znamenitih pisateljev.

25-letnica Sokola Braslovče. Prav pridno se vadijo vsi oddelki in se z vso vsem pripravljajo, da bo Sokol Braslovče najslavesnejše proslavljal svoj jubilej. Proslava bo na Veliko gospojnico, to je 15. avgusta z velikim nastopom in sodelovanjem vseh okoliških društev.

Rimske toplice

Solska mladina tukanjsje ljudske šole v Smarjeti pri Rimskih toplicah bo ponovila v nedeljo 5. julija t. l. ob 16. v dvorani hotela »Nova posta« igro »petjem »Trnjalečico«. Vljudo vabljeni vsi prijatelji otroške igre! Čisti dobček prireditve je namenjen za stavbo sokolskega doma! Zdravo!

Zagorje

Tombola Kola jugoslovanskih sester se vrši v nedeljo 5. julija ob 3. popoldne na letnem telovadišču Zagorskega Sokola.

Sv. Petra in Pavla sejm je bil jako dobro založen z raznovrstnim blagom in tudi mnogo živine je bilo prignane, le kupčija se je slabo razvijala, ker kriza še ni nič popustila.

Marenberg

Tombola in ljudska veselica Rdečega križa. Krajevni odbor Rdečega križa za Marenberg in okolico priredi v nedeljo 12. julija ob 3. uri popoldne na šolskem vrtu v Marenbergu veliko tombolo z ljudsko veselico, pri kateri nastopi tudi pevski zbor društva »Jadrant« iz Maribora in domače godbeno društvo.

Pokrajinsko lice našega obmejnega mesta Maribora

(Ob zborovanju jugosl. profesorjev v Mariboru)

Drava, Pohorje, Kozjak in Slovenske gorice, Dravska dolina in Dravsko polje, z drugimi besedami povedano, sveže vode, hladne sapice in zeleni gozdovi, s težkimi grozdi obloženi trsi in sadonosniki, njive, polja, livade in travniki, to so epitheta ornatna pokrajine okoli mesta Maribora, pravo pokrajinsko lice tega dragega nam mesta. Brez njih, ki segajo s svojimi zvoki v tako davne čase, si mesta, pa naj bo njegovo blagodneče ime še tako mlado, kar misliti ne moremo. In narobe! Brž ko čuješ ime one reke in onega gorovja, ime onih gor, one doline in ravnine, imaš obenem pred seboj tudi sliko tega mesta.

Razposajena in poskočna, včasih celo hudobna in brezsrčna, se bliža Drava mariborski pokrajini. Malo nad Kamnico, tam, kjer se dviga na njenem levem bregu Vražja peč, srdito drvi in rolni še enkrat, zadnjikrat, skozi ostre čeri in peči, potem se pa takoj poleže njena notranja silovitost. Ob krasnem pogledu na Pohorje na desni strani, na zadnje izrastke Kozjaka,

jajo ob »Pristanu« zagoreli pohorski splavarji, ki skupaj z Dravo, večno njen in njeni sili hvaležni, na svojih splavih zapuščajo mesto na dolgi in veseli vožnji v osrčje naše države.

Novodobni Maribor datira prav za prav od onega časa, ko sta bili skozi njega speljani južna in koroška železnica; kot trgovski emporij, kot obrtniško in industrijsko središče s številnim uradništvom, z močno garnizijo in z vsemi srednjimi šolami se je od tedaj začel širiti na vse strani. Če je tudi vojna doba širjenje zazidanega mestnega ozemlja mimogrede ustavila, pa se je zato v zadnjih letih, odkar je mesto postalo naše, stopnjevalo tembolj od leta do leta, ko so cel novi kompleksi novih vil in vilam podobnih hiš nastali tako rekoč čez noč.

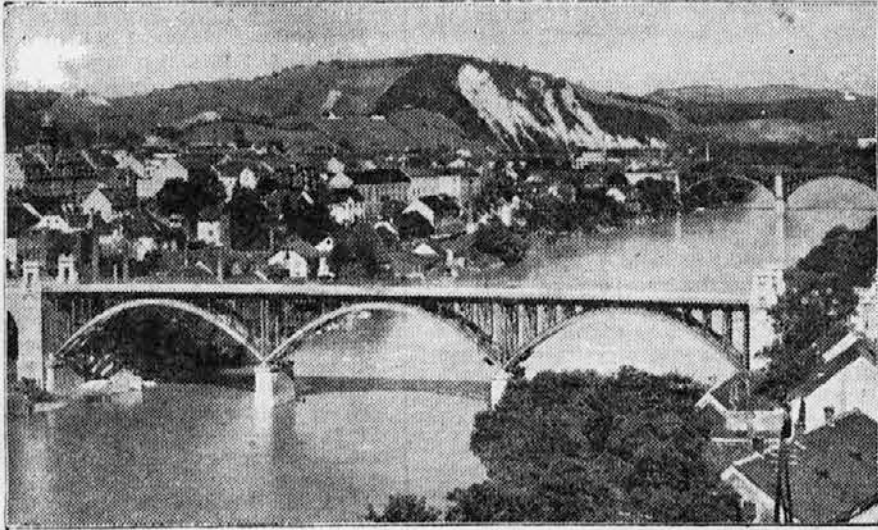
Ob levem bregu Drave navzdol v smeri proti St. Petru se je raztegnilo, do kamor se je sploh raztegniti moglo: obširni, nekdanji prodnati svet med reko in vznožjem Stolnega vrha, tja do Meljskega hriba je sedaj ves zazidan po lepih

gozdac. Pa če se obrneš bolj na levo, vidiš Stenico, Konjiško goro, Boč, Rogaško goro, Haloze in velik del Slovenskih goric z gradom Vurbergom pa tudi oni vinski breg, preko katerega bo v kratkem otvorena avtomobilska cesta, ki bo po najbližji in najzanimivejši poti vozila Mariborčane od Dravskih bregov v središče Slovenskih goric.

Kaj omejen in ozek je prostor med Dravino strugo in med strmimi goricami, ki se vlečejo od Kamnice preko Kalvarije in Piramide do Stolnega vrha; ni čuda torej, da povsod, kjer je le mogoče, sili mesto v Slovenske gorice. To medsebojno objemanje je tako tesno, da je težko ločiti in razbrati, kje neha mesto in kje pričenja okoliški svet, ki se je do danes znal obdržati takorekoč v sredini našega Maribora. Trije ribniki, v sanjavi legi med visečimi vinogradi, nadeč poleti najlepšo priliko za veslanje, pozimi pa za vsakovrstni zimski šport, oddajajo svoje odvisne vode po tajno žuborečem potočku Dravi; in tako hite njihove vode skozi stari mestni drevored; a predno se od njega posloje, se zbero še enkrat v lepo zakroženem ribniku, sredi katerega je napravljen umeten otoček z gostim šašem in skalovjem, kaj prijetno skrivališče in vališče številnih rač in dveh belih labudov, ki se skupno z dvema starima topoloma vsi zrealijo v sinjih ribnikovih vodah. Na drugem koncu mestnega parka, ki meji na severu na smejoče se gorice, na jugu pa na resne poteze srednjih šol in višjih uradov, se dviga nad drugim, novim potočkom najljubše sprehajališče Mariborčanov Kalvarija s cerkvico sv. Barbare. Na sivi izpodprani skali, ki tvori majhno planico, stoji cerkva, pozdrav-

ljajoč ono na Pekrski Kalvariji. Od vznožja do skale segajo krasno urejeni vinogradi; na nasprotnem pobočju pa, kjer vodijo v vijugah skozi snrežji hlad poti in sleze sem gori, vlada mir in tema senčnatga gozda s šumenjem globoko zaritega potočka in z glasnim ptičjim petem zlita v en sam prekrasen slavošpev. Močno ti odmeva v duši in srcu, če, sedeš na klopi pred kapelico, strmeč pregleduješ to prelesto pestro sliko, ki jo je božja roka z vidno naklonjenostjo in milostjo ustvarila in tem severnem predelu naše domovine. Kozjak od vzhoda in zahoda. Pohorje od zahoda do vzhoda, v ozadju koroškega kralja Matjaža grad, Peca, tvorijo tej sliki dragocen okvir in obenem neprestopen obrambni zid za vsakogar, ki bi se polakomnil tega našega zaklada. Kajti zaklad brez primere je slika, ki jo imaš pred sabo. Mesto na obeh bregovih Drave; sredi njega ponosni Narodni dom, kjer se je rodil jugoslovanski Maribor; Dravska dolina, razširjajoč začeti pri Falski peči in Janževem vrhu vedno bolj in bolj, dokler se ne razširi v širno Dravsko polje, obrobjena na Pohorskem in Kozjaškem vznožju prav tako kakor na zapadnih brežuljih Slov. goric z vinogradi; v ravnini pa posejana z večjimi in manjšimi vasi brez konca in kraja; obširna polja, vmes temni gozdovi, da se številne bele cerkvice vidijo še razločneje in še dalje. Tu pa tam kaka tovarna, priča novega duha in novega napredka. Nad vsem tem pa sinje nebo, ki troši nebeški blagoslov na polje, vinograde in zelene gozdove in ljubo zdravje na celo pokrajino; to je pokrajina sko lice našega jugoslovanskega Maribora.

Dr. Fr. Mišič, Maribor.

Maribor

na Kamnico in njeno lepo cerkev na levi strani, potem pa ob razgledu na dolgo vrsto samih predstraž Slovenskih goric, na Kalvarijo s kapelico sv. Barbare, na Piramido s kapelico sv. Ane in s starim gradiščem, na Stolni vrh in Meljski hrib, se za trenutek ustavi, odpočije in umiri, kot da bi slutila da se bliža mestu, lepemu mestu. Potem pa kmalu razdeli vse svoje vode v dva široka rokava ki se združita šele, ko sta s svojimi valovi več kot 1 km dolgo objemala in poljubovala prekrasni »Mariborski otoke«. Stari Sv. Bolfenk, ki še vedno biva, dasi se mu je cerkev že davno porušila, na prvem pohorskem vrhu, odkoder vidi baš na sredino tega otoka, se mora pač čuditi, kaj vse se na njem sedaj godi. S trodelno dolgo fronto, v sredini s krasno verando, na obeh straneh pa z dolgo vrsto kabin in oblačilnic, spredaj pa z velikimi bazeni, lesketajočimi se kakor Parski mramor, je, obdano od lipovega cvetja in od hladne sence starodavnih bukev, nastalo kopališče, kakršnega s takim solnčnim sijajem, s takšno okolico, v takšni pokrajini, na otoku sredi reke, pač ne zmore ne vsa država niti vsa srednja Evropa.

Cim bolj se bliža Drava mestu, tembolj se niža njen lev breg, tembolj raste kvišku oni na desni strani; ona pa se vali počasi, resno in dostojanstveno skozi mesto; zdi se, da stoji in si ogleduje prekrasni prizor. Le tam, kjer jo motijo debeli, kameniti stebri gornje »Brvice«, monumentalnega državnega in železniškega mostu, vidiš, da se nejevoljno pomika dalje; pa tudi globoko izpodjedeni desni breg, nad katerim žde Studenci z razpadajočo cerkvijo sv. Jožefa in predmestje sv. Magdalene, razodeva njeno skrito moč in silo. Na nizkem levem bregu, pod zaščito nekdanjega mestnega zidu in stolpa pri mariborskih »Benetkah«, prista-

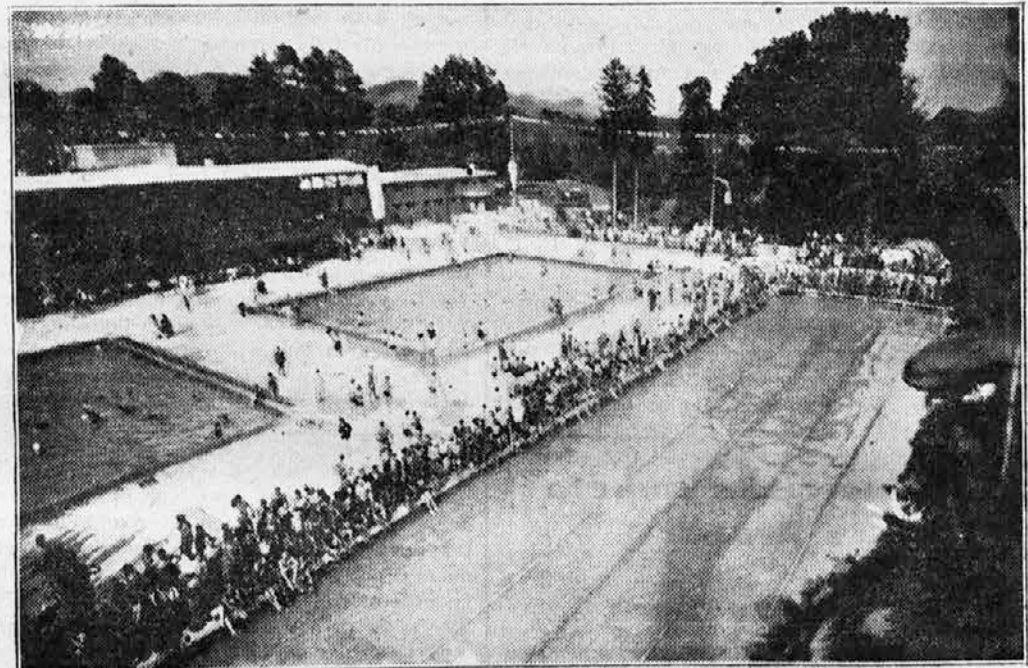
mestnih hišah, tovarnah, železniških napravah in magazinih. Stari orehi, ki so temu delu dali sedaj napol pozabljeni ime »Orešje«, so sicer že vsi strohnili in duhteče »Orešje«, se je moralo umakniti suhemu Melju ali lepe poti, v katere prehajajo komaj vidno tod mestne ulice, te mahoma povedejo iz mestnega šuma po ozkih dolcih in grapah na Stolni in Meljski vrh, ki sta na straneh, obrnjenih proti mestu in ju-

Studenci

gu, od noge do glave pokrita z vinogradi, travniki in gozdički izmed katerih se tu pa tam svetijo beli zidovi kake gosposke hiše in viničarije. Tam, kjer si na kraju sedanjega Melja in obenem mestnega pomeirja, je začetek Mariborskih »Termopile«; na eni strani razrito in divje romantično raztrgano pobočje Meljskega hriba, ki skoro vertikalno pada kakor Triglav-ska stena, da ne more preko nje ne navzgor ne navzdol nobena človeška noga; na drugi strani pa Drava, ki dela velik ovinek in tvori širok veletok, miren, resen, komaj se zibajoč, da je videti kakor morski zaliv, med obema pa, med hribom in vodo, samo toliko prostora, da more komaj okrajna cesta skozi, vedno trepetajoča, da jo zasujejo skale in pečine, ki vise nad njo. Toda hitro se oddahne in pomiri. Svet se razširi, zrak se razčisti; brž stojiš v novem svetu. V prijetnem objemu božajočih dravskih valov se smehlja lep, velik otok, ves porastel z drevjem in grmovjem, ogrnjen s pajčolanom mične slovenske pravljice o zakletih kraljičini, obenem prikladno zatočišče in pristanišče za one ribiče, ki grešijo proti posvetnim zakonom sv. Petra, poglavarja vseh ribičev. Kdor hoče vedeti in videti kaj je St. Peter in južni del mariborske pokrajine, se mora vzpeti po strmih stopnicah z zidanimi postajami križevnega pota mimo visokih topolov na »Gorec«. Vrh nje stoji cerkva, daleč na okoli vidna; okoli nje pa spe prijetno spanje in se solnčijo na solnčni vinorodni gorici vsi, kolikor so jih dosedaj znosili semkaj iz St. Petra, iz Hrence, iz Celestine, iz Vodol in iz Kamenščaka. Zidu niso zgradili okoli tega kopališča; zato se vidi daleč po bližnjem svetu.

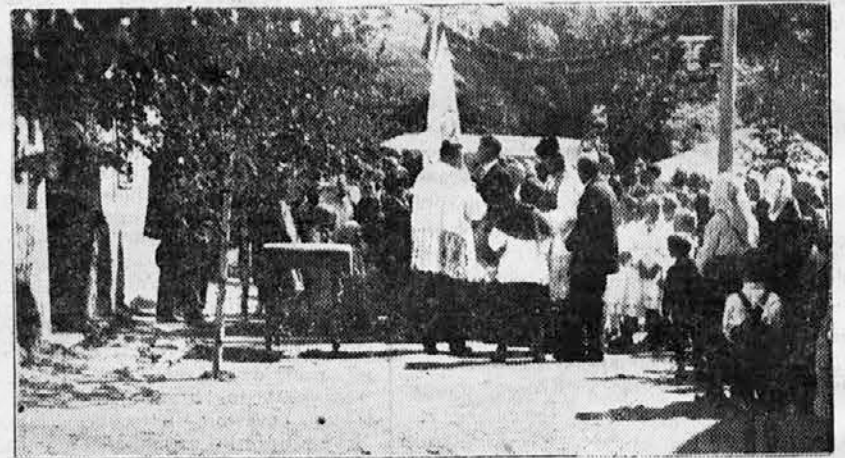
Gledaš vinograde, gorice, Dravo, širno Dravsko polje; v ozadju temnozeleno Pohorje s sanjajočo »Poštole«; bolj na desno veliki del mesta, skozi katero je potegnjen srebrni trak, Drava; rodovitna Dravska dolina, obrobjena od Pohorja in Kozjaka; sredi nje vrh zasute gore, slovensko Kalvarijo, na južni strani z vinogradi, na severni s temnimi gozdički pokrito; za njo vročevrtna Pekrske gorice, Limbuš in zadnje ostanke nekdanjega »Dravskega

Kopališče na Mariborskem otoku

50-letnica šole v Tinju na Pohorju

Blagoslovitev šolarske zastave -- Razstava učnih del

Blagoslovitev sokolskega praporja v Tinju na Pohorju

Tinje je v ponedeljek 29. maja slavilo slavnost, kakršnega še ni imelo. Udeležili so se ga med drugim tudi g. banski svetnik Krošelj, šolski nadzornik g. Koropes, g. dr. Ferdinand Attems in drugi. Upravitelj Joško Tomazič je pozdravil goste in domačine. Domači župnik g. Urh Hafner je blagoslovil šolarsko zastavo, kateri je bila botra gospodična Gabrijela Fizioli, ki je bila 30 let učiteljica v Tinju. Po blagoslovitvi so bile izročene štirim častnim članom tinske občine častne diplome. Izročil jih je v imenu občinskega odbora g. Martin Dušej. Častno občanstvo je bilo podarjeno gđ. Gabrijeli Fizioli za njeno 30-letno službovanje na Tinju, g. Janezu Tomaziču, ki je upravljal tinsko šolo 42 let, g. dr. Ferdinandu Attemsju, žigar oče je daroval ves gradbeni material za šolo Tinje. Izročena je bila diploma tudi g. Janezu Ferku županu v Tinjah za njegovo 25-

lento županovanje. Sivolasi starček g. Janez Tomazič pa je v lepih besedah razložil zgodovino šole, katera obhaja 50 let obstoja in na kateri je pustil vse svoje moči on, ki jo je upravljal 22 let in jo sedaj upravlja njegov sin g. Joško Tomazič. Nato so šli vsi gostje k slavnostni sv. maši.

Popoldne je šolska mladina vprizorila igro »Šivilja Klarac«, člani selske sokolske čete pa igro »Volkašine«. Obe sta občinstvu zelo ugajali. Ob tej priliki so zaključili gospodinjstvo šole, ki jo je vodila gđ. Zinka Leben, učiteljica meščanske šole iz Slov. Bistrice. G. Krošelj se je naposled v lepem govoru zahvalil prirediteljem in jih pohvalil ter poudaril uspehe, ki jih je šola doslej dosegla. Posebno je ugajala tudi razstava ročnih del. S smotrenim delom se med narodom doseže vse!

Trbovlje

Nogometna tekma. Danes priredi tukajšnji SK Amater na sipini Limberk nogometno tekmo z ljubljanskim SK Jadran. Po tekmi priredi SK Amater na prostoru bodočega svojega igrišča na Volajevem travniku veselico.

Letovanje Društva rudniških nameščencev. Tukajšnji odbor Društva rudniških nameščencev je letos organiziral za svoje člane zdravstveno počitniško kolonijo v Omišlju na otoku Krku. Kolonija, katere se udeležijo 31 odraslih članov z družinami in 42 otrok izpod 16 let, bo stala za posameznika pri tritedenski oskrbi Din 450 vključno potne stroške. Kolonija bo imela svojo lastno kuharico, društvo pa je skrbelo tudi za to, da bodo otroci pod nadzorstvom,

katero bo vršil tukajšnji učitelj g. Sušnik. Zelim, da bi se kolonisti na našem sinjem Jadranu kar najbolje počutili. Pripominjamo, da se udeležijo te kolonije razen Trbovelčanov tudi člani DRN iz Zagorja, Hrastnika in Krmelja.

Blagoslovitev nove motorne brizgalne na Dobovcu. Gasilno društvo na Dobovcu pod Kumom, ki obstoja šele dve leti, si je letos nabavilo novo motorno brizgalno, ki bo blagoslovljena danes dopoldne. Ob 9. uri bo svečan sprejem gostov na trbovelski železniški postaji, ob pol 11. uri pa se izvrši blagoslovitev. Na večer pred tem gasilnim slavljem bodo Dobovčani sežgali velik kres v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu.

Stari mestni stolp iz 16. stoletja

Jubilej Nietzschejeve sestre

Nietzschejeva sestra Dr. Elizabeta Forster-Nietzsche bo slavila 10. julija svoj 85. rojstni dan. Jubilarica je igrala v življenju slavnega filozofa vlogo, preživela je z njim vse njegove lepe, a tudi vse njegove težke dni. Celotno življenje, ko je sledila svojem možu v Paragvay, kjer je z velikim idealizmom ustanavljala kolonijo in doživela veliko razočaranje, tudi tedaj sta ostala z bratom v tesnih zvezah. Po bratovi smrti se je mnogo bojevala zanj in tolmačila njegove ideje njegovim prijateljem, ki so mu čisto

vsled nerazumevanja postajali nasprotniki. Ustanovila je Nietzschejev arhiv v Weimaru. Spisala je več knjig o slavnem filozofu; izdajala njegova dela ter jih spremljala s predgovori in opazkami. Neutrudljivo je postavljala kamen na kamen za Nietzschejev spomenik in če je kdaj življenje žene bilo posvečeno ljubezni, je to bilo pri Nietzschejevi sestri, ki je z vso udanostjo posvetila vse svoje življenje bratovemu življenjskemu delu.

O delu jugoslovanskih žen

(Posnetek člankov ge. A. Štebičeve, priobčenih v Ženskem Pokretu. Nadaljevanje.)

V doslej objavljenih člankih pod tem naslovom je opisan teren, na katerem so začele delati naše žene; teren pač ni bil pripravljen za setev idej modernega preokreta žene. Tudi prej so se naše žene zanimale za javno življenje, dokler smo Slovenci, Srbi in Hrvati živeli ločeno. Posamezne so že tedaj dosegale lepe uspehe v književnosti in umetnosti. Narodni preporod XIX. veka tudi ni ostal brez upliva na naše žene, ki so se pojavljale, čeravno v malem številu — na vseh področjih narodnega življenja. Koncem XIX. stoletja so začele žene vstopati v razne poklice, obenem so se pojavile posameznice, ki so začele propagirati osvobodilne žene.

Svetovna vojna je prinesla velike spremembe v javnem in društvenem življenju. Kakšen potek bodo zavzele te spremembe, je danes še nejasno. Eno je gotovo: konec vojne je vzbudil tudi pri nas mnogo sil, ki so bile dotlej skrite, vsakdo je hotel ustvarjati, spopolnjevati. Bilo je mnogo brezplodnih udarcev v vodo, mnogo navdušenja, ki je zgorelo kakor slama, nekaj je pa le ostalo od tega prvega razmaha. Tudi žene smo se znašle prvič v novi, nedograjeni hiši, nismo se še poznale, nismo znale s kakšnim moralnim kapitalom bo ena ali druga prispevala, da si zgradimo prijeten in soliden dom. Le polagoma je došlo do skupnosti v delu. Preveč je bilo v začetku navdušenja in zanosa v nas; hotele smo mahoma doseči vse, kar so dosegle žene drugod, nismo videle zaprek pred seboj, kakor smo v delu drugih žen videle samo uspehe, ne pa zaprek. V prvem zaletu smo tudi nekaj dosegle, ko se je pa poleglo prvo navdušenje, smo začele padati navzdol, dokler nismo dospеле na točko, iz katere korakamo počasi in konsekvntno v nemotenem redu.

Srbkinje, Hrvatice in Slovenke smo se razvijale v različnih okoliščinah, razlikujemo se po temperamentu, imamo različne tradicije, poleg tega je bilo delo naših političnih strank bolj usmerjeno na to, da se podčrtavajo razlike, nego na to, da se s smotrenim delom, izgladijo vsaj tam, kjer bi se mogle, kar naravno ni bilo brez upliva tudi na žensko delo. Vendar so si žene znale ohraniti vsaj temelj za svoje skupno delo. Alijansa Ženskih Pokretov ima močan temelj, ona v resnici predstavlja voljo in težnjo vseh Jugoslovank; kot grupacija Ženskih Pokretov, ima posebno nalogo, da med vsemi ostalimi ženskimi društvi v državi krči pot bodočim jugoslovanskim ženi, ki bo zamozavesten človek.

Leta 1919. se je ustanovila v Beogradu organizacija z imenom »Ženski Pokret«, društvo za izobraževanje žene in za zaščito njenih pravic. V programu je imela dve točki: 1. Izobrazbo žene. 2. Priporočitev vseh državljanjskih pravic. Izobrazba je bila mišljena v najširšem smislu: upoznavanje žene v političnem, socialnem in kulturnem življenju sedanjosti, kar se je jasno zrazilo v prvih letih. Kmalu zatem se je ustanovilo »Ženski Pokret« v Sarajevu, leta 1920 v aprilu je pa izšla 1. številka društvenega glasila »Ženskega Pokreta«, prvega feminističnega lista v Jugoslaviji. — Prva dva »Ženska Pokreta« sta neumorno propagirala svoje ideje po vsej državi, kar gotovo ni bila lahka naloga z ozirom na prilike, ki smo jih opisali v prejšnjih člankih. Uspehi tega dela so Ženski Pokreti v Kragujevcu, Požarevcu, Travniku, Livnu, Bugojni, Visokem in Bosanskem Brodu. V centris se tedaj še niso ustanovili »Ženski Pokreti«, ker so tam obstajale druge ženske organizacije, ki so imele iste naloge, n. pr. »Udruženje Jugoslovanskih žen« v Zagrebu, ustanovljeno leta 1919. ter »Splošno žensko društvo« v Ljubljani, ustanovljeno leta 1901, ki je do leta 1918. aktivno sodelovalo pri vseh akcijah žen v dosegu političnih pravic, kar je po letu 1918. nadaljevalo. To društvo je takoj v začetku svojega delovanja ustanovilo prvo javno knjižnico v Ljubljani.

Vse te organizacije so bile v tesni medsebojni zvezi, ki se je še okrepila z delom, pričetim l. 1920. v tedanjem Narodnem Ženskem Savezu. Ko so feministke prvič nastopile v N.Z.S. s svojimi zahtevami, jim je bila odvzeta beseda; toda po nekaterih letih smotrenega dela, so postale važen faktor v Savezu in ni je skupščine Saveza, kjer bi ne imele feministke glavne referate. Ni s tem rečeno, da so vse žene, ki prihajajo na skupščine Saveza feministke. Vendar se čedalje bolj približujejo feminističnim idejam. Od l. 1925. dalje predseduje N.Z.S. feministka ga. Leposlava Petković, kar šteje Ženski Pokret med svoje uspehe.

Ženski Pokreti so se zaporedoma ustanavljali po raznih malih krajih, pa so mnogi tudi kmalu usahnil, ker jim centri niso mogli nuditi pomoči; manjkalo je moči in denarnih sredstev. Vsi Ž. P. v državi imajo enak program,

poleg tega vrši še vsak svoje posebno delo z ozirom na lokalne prilike. Po deželi so Ž. P. prirejali 3 mesečne tečaje za gospodinjstvo, tečaje za analfabete, za higijeno itd. Samo beograjski Ž. P. je priredil 45 gospodinjstev tečajev po vaseh in malih mestih. Na vseh teh tečajih se je pojasnjevalo učenkam, kaj pomeni ime »Ženski Pokret« in je tako prodirala na selo beseda o enakopravnosti žene z moškim. Izredne uspehe so imeli ti tečaji in šestokrat so seljaki rekli organizatorici teh tečajev, neumni članici beograjskega Ž. P. ge. Darinki Lackovićevi, da bi bilo mnogo bolje, če bi v parlamentu sedele žene, kakršna je ona, mesto moških, ki se pokazujejo na selo samo pred volitvami. Tudi Ž. P. v Sarajevu je priredil ogromno število predavanj, 16 analfabetičnih in 6 gospodarskih tečajev. To delo je združeno z ogromnim trudom in so stroški, ki bi jih Pokreti ne zmogli, da jim niso priskočile na pomoč državne oblasti, kar so vedno rade storile, ker jim je bila korist očitna.

Delo za osnovno izobrazbo žene ni bilo glavni smoter Ž. P., marveč je bila njegova naloga ta, da s smotrenim delom za izboljšanje položaja žene v družini, v družbi in v državi, širi svoje ideje. Prirejal je, dokler je bilo mogoče razne, vedno dobro uspele manifestacije za žensko volilno pravico. V tej zvezi moramo omeniti zborovanje Ž. P. v Beogradu l. 1926., kjer so hotele žene dokazati, kako je potrebno njihovo sodelovanje v občini; vzelo se je za snov »Cistota Beograda« ter so na ta način razvile obširni komunalni program. Zbor je vzbudil veliko pozornost ter je nabilo polna univerzitetna dvorana burno aplavdirala govornicam. Vse beograjske ženske organizacije so sodelovale pri tem zboru, tudi delavske, ki so bile zastopane po izvršnih govornicah. Po zborovanju je bila poslana predsedniku občine resolucija, kjer so žene zahtevale, da se jim prepusti skrb za čistoto v Beogradu. Odgovora še do danes niso dobile...

Kot drugo veliko nalogo svojega dela smatrajo naše žene sodelovanje v reformi zakonodajstva. Niti eden pomemben zakon ni prešel Narodne skupščine, da niso Pokreti preko Alijansse Ž. P. predali svojih predlogov. Na pobudo Ž. P. v Beogradu se je izvedla 1924 velika akcija za reformo dednega prava; pobirali so se podpis po vsej državi. Slovenke smo jih zbrale največ: 30.000. Javni shodi, prirejeni v ta namen v Ljubljani in Mariboru so bili prenapolnjeni. Lansko leto je Alijansa Ž. P. predala tozadevno nov memorandum v zadevi reforme drž. zakonika. Zdi se, da so te akcije imele uspeh in bo novo dedno pravo za žene mnogo izboljšano.

Glede socialne zaščite žene so bili Pokreti vedno na delu, ko so se reševala važna vprašanja na tem področju. Naša zakonodaja je v tem oziru zelo napredna — z eno izjemo, ker ne izključuje žene od nobene državne uradniške službe, izvzemši sodniški poklic. — Poleg teh velikih akcij so Pokreti mnogo delali na politični in socialni vzgoji žene. Mnogo bi lahko

še navedli posebno o podrobnem delu naših žen, ki za moment ne kaže nikakega uspeha, ki je pa potrebno za gradnjo močnega temelja. Z ozirom na prilike v naši državi so žene lahko zadovoljne tudi z manjšim uspehom; bodoča generacija bo šla s hitrejšim in sigurnejšim korakom naprej in šele ona bo mogla pravilno oceniti delo in napore današnje naše žene.

Razgled po ženskem svetu

Dunaj

Mednarodna zveza poklicno zaposlenih žen bo imela od 26. do 31. t. m. na Dunaju svoj prvi kongres. Pričakuje se mnogoštevilna udeležba. Delegatke vseh ameriških in evropskih podružnic se bodo sešle, da navežejo medsebojne stike v blagor poklicno zaposlenih žen. Organizacija, ki se je ustanovila pred nekaj leti v Ameriki, šteje danes tam 60.000 članic, za kar se ima zahvaliti svojemu izvršnemu programu.

Ta največja ženska trgovska organizacija na svetu skuša tudi po obstoječih strokovnih organizacijah gladiti poklicno zaposleni ženi pot v inozemstvo ter ustvariti ji širšo podlago za gojitev mednarodnih poslovnih in kulturnih odnosov. Zveza zastavlja poleg tega svoje moči za izboljšanje ženske strokovne izobrazbe; zahtevati hoče tudi boljše pogoje ter doseči, da bodo imele žene besedo v zakonodaji, ki se tiče ženskega dela. Z eno besedo: stremi za boljšimi poslovnimi prilikami in za boljšimi ženskimi poslovnimi močmi. — Ti idealni cilji so našli tudi med evropskimi ženami velik odmev. V skoro vseh državah Evrope so se ustanovile podružnice. Da olajša medsebojno delo, je organizacija postavila pet odborov: v Londonu, Parizu, Rimu, Newyorku in v Montrealu, kakor tudi »Urad za mednarodne informacije« na Dunaju. — Med vprašanji, ki se bodo obravnavali na tem kongresu, je predvsem aktualen tema »Vzroki in odprave brezposelnosti«, ki vzbuja veliko pozornost. Udeležence kongresa bodo deležne običajnih prireditev in bodo obiskale razne znamenitosti mesta.

Od 15. do 20. septembra se bo vršil na Dunaju drugi kongres in sicer 6. mednarodni kongres zdravnic. Zdravnice iz vseh dežel bodo razpravljale o znanstvenih in poklicnih vprašanjih. Posebno podrobno se bo obravnavalo vprašanje socialne higijene, ki žene najbolj zanima. Glavne teme bodo: 1. »Vloga zdravnic v eksotičnih deželah«, referirala gošpa dr. Balfour iz Indije in ga. dr. Garnier iz Alžira; 2. »Postavna zaščita delavke iz socialno higijenskega vidika«, poročale bodo ga. dr. Adler, Dunaj, ga. dr. Bang, Norveška, ga. dr. Sorrentini, Italija. Po kongresu si bodo zdravnice ogledale kliničke bolnice in humanitarne zavode.

Španija

Ga Isabella Palencia, predsednica več ženskih organizacij, ki je bila članica španske delegacije pri mednarodni konferenci dela v Ženevi, je bila ob ustanovitvi španske republike imenovana na mesto poslanika za Nizozemsko. Gospa je to imenovanje odklonila, ker si je žela v dolžnost, da ostane v teh težkih časih v svoji domovini, kjer je hotela posvetiti vse svoje moči delu v feminističnih krogih.

Francija

Zakonski načrt, ki naj bi francoskim ženam končno prinesel aktivno in pasivno volilno pravico, je zbornica odklonila s 320 glasovi proti 208.

Anglija

Zveza učiteljic je protestirala proti temu, da so v komisiji za revizijo plač med 50 člani samo 4 žene, medtem ko je 70 odstotkov učnih moči ženskega spola.

Škotska

Univerzitetni senat v Glasgowu je imenoval Miss Maud Royden za častnega doktorja teologije. Doslej ni nobena britanska univerza odlikovala žene s takim naslovom.

Zedinjene države Severne Amerike

Mrs. Tillingshast je edina žena v Zedinjenih državah, ki zavzema važno mesto inšpektorja za priseljeniško kontrolo. L. 1927. je bila imenovana na to mesto za 4 leta, sedaj so njeno službeno dobo podaljšali za nadaljna 4 leta.

V Zedinjenih državah je vedno več žen, ki zavzemajo važna javna mesta. V šestih državah so žene državni sekretarji. V treh stoje na čelu finančne uprave. V Ohio, kot edini državi, imajo ženo sodnico na apelacijskem sodišču. Mnogo številne žene zavzemajo visoka mesta na šolskem polju.

Razno

Zadruga hrv. učiteljic je likvidirala

Te dni je imela Zadruga hrv. učiteljic v Zagrebu svoj izredni občni zbor, na katerem je bil sprejet predlog, da se zadruga likvidira kot stanovsko društvo in se ustanovi nova organizacija »Udruženje za našo dečo« s humanitarnim in prosvetnim programom. K novi organizaciji lahko pristopijo vse žene, brez razlike položaja in poklica. Imovina Zadruga hrv. učiteljic preide v last nove organizacije.

Enajstletna pisateljica

Pri nekem natečaju v Parizu za najboljši puštolovski roman je dobila, sicer ne prvo darilo, vendar »častno pohvalo« enajstletna Paulette de Champagne za svoj roman, kateremu je dala naslov: »Il ur 37 minute«.

Gospodinjstvo

Pomoč za moderno gospodinjstvo

Moderno gospodinjstvo je čisto drugačno nego je bilo gospodinjstvo v predvojni dobi. Težavne gospodarske prilike, stanovanjska stiska, zahtevajo reforme v vseh področjih gospodinjstva dela. Tako malo je gospodinj, ki si lahko privoščijo pomočnico ali postrežnico v lastno razbremenitev, večkrat sploh nimajo lastnega stanovanja in kuhinje na razpolaganje. Pa je treba vsestransko štediti: z močjo, s prostorom, z denarjem, s časom in mnogo si je treba razbijati glavo, kako bi se delo izvršilo čim hitreje in čim ceneje in kako bi spravili svoje stvari, da bi zavzele čim manj prostora. Industrija prihaja tu k sreči na pomoč ter prinaša vedno vse polno praktičnih reči na trg, ki naj bi lajšale življenje gospodinj.

Da štedimo s plinom, se dobe sedaj nove piramide loncev, ki se postavijo na kuhinjski drog vrh drugega ter se pokrijejo z nekakšno kapo, tako da zadostuje en sam plamen in se kuhajo vse jedi naenkrat v dobro zaprtih posodah. Sočivje in riže se lahko skuha na ta način brez vode, pečenka se speče brez masti v lastnem soku, tako da ostanje v njej vse redilne snovi. Gospodinja skuha vse kosilo z enim samim plamenom in ni nevarnosti, da bi se kaj pripeklo.

Da štedimo s prostorom dobimo posteljo, ki se da spraviti kakor harmonika, tako da jo lahko tudi vzamemo s seboj, ko gremo kam na počitnice. Po dnevu jo uporabimo za klop ali celo lahko sušimo na njej perilo. Ravno tako koristen kos pohištva je kuhinjski stolček, ki se odpira ter ima več predalčkov, kamor spravimo razne drobnarije.

Mnogo je še različnega kuhinjskega orodja, s katerim gospodinja opravi v kratkem času marsikatero delo, za katero je morala včasih uporabljati cele ure in ni izpadlo tako lepo. Marsikatera stvar je pa tudi nova, alj nikakor praktična ali tako draga, da prihranjen čas ne odtehta stroškov za nabavo. Zato mora gospodinja pri nabavi takih novih stvari vedno paziti in dobro prej premisliti, dali se ji strošek izplača. Tudi v tem oziru je organizacija gospodinj velike važnosti, ker se v organizaciji najde vedno kaka gospodinja, ki je dolično stvar že poskusila, da jo lahko priporoči ali odsvetuje.

Poselsko vprašanje na Japonskem

Ženski odbor japonske Zveze za socialno zakonodajo je pričel raziskovati delovne pogoje gospodinjstev pomočnic v Tokio. Na podlagi teh raziskovanj zahteva Zveza izboljšanje delovnih pogojev služkinj. Posebno se zahteva: vsaj 8-urni nočni počitek in vsaj enodnevni počitek v mesecu, dnevno dve uri prostega časa za lastno porabo, prepustitev lastnega, svetlega in zračnega prostora, mesečno izplačevanje plače v gotovini ter da se opusti navada dajati poslom slabšo hrano nego je ima ostala družina; dalje primerna odškodnina ob odpustitvi iz službe, zdravniška pomoč pri poškodbah in boleznih, ki so si jih služkinje pridobile med delom.

Kuhinjski recepti

Češnjev kipnik: 10 suhim žemljam olupimo skorjo, jih namočimo v mlačnem mleku, iztisnemo ter jih zmešamo z dvema jajcema, 125 g sladkorja, malo soli, zmletega cimeta, prežo zmlelih klinčkov, nekoliko nastrganih orehov in mandeljnov, naposled dodamo še ¼—1 kg češnjev brez pečk. Kipnik spečemo v namazani formi ter pečenege polijemo z vanilijevo omako; dober je pa tudi brez omake, bodisi vroč ali pa mrzel.

Rižna jed s češnjami. Riž skuhamo v mleku, osolimo, dodamo malo limonovega olupka in sladkorja; ko je skuhan, ga pustimo ohladiti. Nato mu primešamo 2 rumenjaka, sladkih češnjev brez pečk in sneg iz 2 beljakov ter jed polagoma pečemo v namazani formi. Predno damo na mizo posujemo jed z nastrganimi orehi in jo eventualno okrasimo s stolčeno smetano.

Moda

Tri obleke iz barvanega platna, (svetlorožnata, rumena, svetlodora) vezene z angleškim vbrdom, velika moda letošnjega poletja.

Dober tek in naša hrana

Zadnja leta je literatura o raznih vrstah in možnostih naše prehrane silno narasla. Vsak »apostol« tega ali »omega« modernega načina naše prehrane je napisal svojo knjigo, kakor pa danes vidimo, ni bil pravi namen teh številnih knjig in brošur pomagati trpečim in zdravim ljudem, ampak pravi namen vse te književne povodnji je bil pomagati sebi in morebiti še raznim sanatorijem...

V Berlinu pa je pred nekaj dnevi predaval o načinu naše prehrane profesor dr. Winterstein. V svojem predavanju je visoko povzdigoval stari način človeške prehrane, kjer je igral glavno vlogo apetit ali tek; v svojem predavanju pa se je skliceval pred vsem na slavnega ruskega naravoslovca (fiziologa) Pavlova in na njegove studije.

Pavlov je s svojo posebno metodo dokazal s poskusi na živalih, da naše žleze ne izločujejo vedno enakih slin in tudi ne vedno enako količino, ampak da je izločevanje slin odvisno od jedi, ki jo n. pr. postavimo pred sebe (ali pa pred kako žival). Tako je tudi z želodčnimi sokovi. Slina in želodčni sok nista vedno enaka, ampak se ravna njihova sestava po teku in po jedi, ki stoji pred nami: kruh, meso, mleko itd. Če postavimo pred psa meso in kruh, se začne psu cediti silna po mesu, kakor da je pred njim samo meso. To je Pavlov dokazal s poskusi in s preiskano slino.

Pa tudi naše duševno razpoloženje vpliva na sestavo slin. Če se jezimo, nas mine dober tek; lakoten pes, ki gleda drugega psa, kako

hlastno žre, ne izločuje nobene slin več — pogled na drugega psa ga je spravil ob dober tek.

Tako nekako je tudi pri ljudeh. Vsak ve iz svoje izkušnje, da vzbujajo v človeku dobro pripravljena jed, tudi če človek ni posebno lačen, precej boljši tek, kakor pa slabo pripravljena in v umazani posodi pred nas postavljena jed, ki morebiti še smrdi. Take jedi zadostuje le en grizljaj in en požirek in »siti« smo!

Staro pravilo pravi, da prihaja tek med jedjo. To so kulturni narodi že zdavnaj spoznali in zato je sestava raznih prazničnih in svečanih pojedinih skoro povsod enaka. Večinoma je prva jed juha, kar pa ni slučaj, ampak je zelo pomembna zadeva. »Moderni« kuharji so sicer proglasili juho za nekaj slabega, za krepčilo brez krepkosti in brez vitaminov. Preiskovanja profesorja Pavlova pa dokazujejo, kako važna je juha, ker vzpodbuja želodec k večjemu izločevanju želodčnega soka, ker samo kemični dražljaji vplivajo na želodec, ne pa mehanični. Juha najbolje pripravlja želodec za sledečo jed:

Pri pojedinah uživamo sladke močnate jedi nazadnje. Tudi to ni slučaj, ampak ima svoj pomen. Ker je dokazano, da jedi ne leže v želodcu medseboj pomešane, ampak druga nad drugo, je čisto prav, da leži močnata jed na vrhu, ker je že s slino tako prepojena, da ji ni treba več posebno dosti želodčnega soka.

Glavna stvar je torej — dober tek!

Zasuta in porušena hribovska vas Kaprun pri Solnogradu

O težki nesreči, ki je zadela lovsko vas Kaprun pri Solnogradu vsled povodnji in zemeljskih plazov, smo že poročali. Na sliki vidimo zasuto vas. Pesek in grušč sega ponekod do prvega nadstropja hiš.

Omejiti se je treba in postati skromnejši

V Berlinu je še vedno največ govorjenja o tatvinah znanega slikarja Heckendorfa (primeri včerajšnje številke »Jugoslavana«) in ljudem kar ne gre v glavo, kako je moglo priti tako daleč, da je znan in priznan umetnik postal tat. Z afero tega slikarja se bavi tudi pisatelj Stefan Grossmann, ki je o tej zadevi napisal to-le:

»Slučaj slikarja Heckendorfa srbi nas vse. Ne zato, ker smo vsi tatovi, samo da vsi krasti ne moremo, ljudje so radi poštenji, kar je najbolj priprosta stvar na svetu pač poštenje. To nas torej ne srbi, ampak nekaj drugega.

Slikarju Heckendorfu se je dolgo godilo prav dobro. Stanoval je v razkošni vili ob jezeru in kadar sem šel mimo vile, sem si mislil: slikarjem se dobro godi. Nekega dne pa sem opazil, da je vila prazna. Takrat sem si mislil: slikarjem se ne godi dobro. In nedavno sem bil na neki razstavi slik, kjer sploh ni nihče nobene slike kupil...

To pa je tisto, kar nas vse srbi: mi bi radi tudi danes še tako živeli kakor smo živeli pred tremi ali štirimi leti. Mi bi radi živeli neko izjemno življenje. Heckendorf je bil varen stanovati v velikih sobanah, rad je imel okoli sebe goste in v garaži je stal velik avtomobil. Umetniki res niso računarji, pa vendar... če je treba, je treba kar nekoliko pritegniti.

Ko sem bil mlad, sem bral v nekem kolektoru:

»Le kadi dobre smodke in veseli se jih; ampak včasih se loti tudi kakšne slabše smodke. Če boš tako ravnal, ti bo po slabi smodki dobra smodka še enkrat bolj dišala, drugič pa boš vsaj vedel, da ima tudi slabša in cenejša smodka svoj okus.«

Tudi pri nas in za nas te besede niso brez pomena. Tako, kot je šlo še pred dobrimi petimi leti, tudi pri nas ne gre več.

Rio de Janeiro se prazni

Glavno mesto Brazilije Rio de Janeiro se prazni. Ljudje se vedno bolj selijo v okolico v lastne male hišice, v mestu samem pa je praznih nad 8000 stanovanj. Pred nekaj leti pa ni bilo mogoče dobiti sploh nobenega stanovanja, zato so pa cene stanovanj zelo poskočile. Draga stanovanja so pa ljudi primorala, da so si začeli zidati v okolici lastne hišice, zaradi novogradenj pa je ostalo v mestu nekaj tisoč stanovanj praznih.

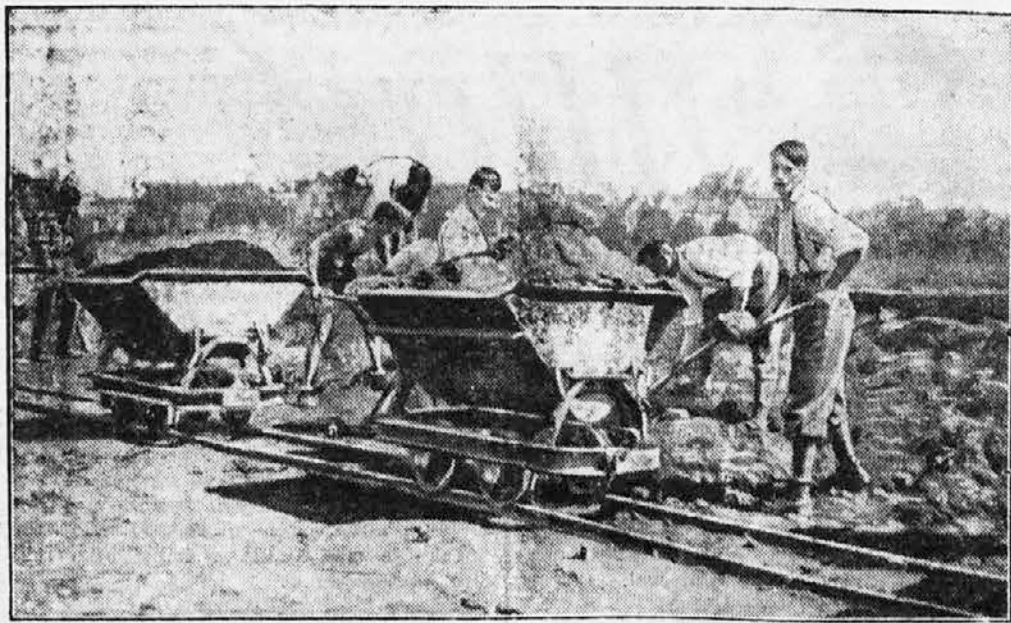

Wilsonov spomenik na Poljskem

Bivši predsednik poljske republike in svetovno-znani umetnik na klavirju Paderewski je omogočil z bogato ustanovo postavitev spomenika predsedniku Wilsonu v znak hvaležnosti poljskega naroda za njegovo osvoboditev. Odkritju spomenika je prisostvovala tudi vdova predsednika Wilsona.

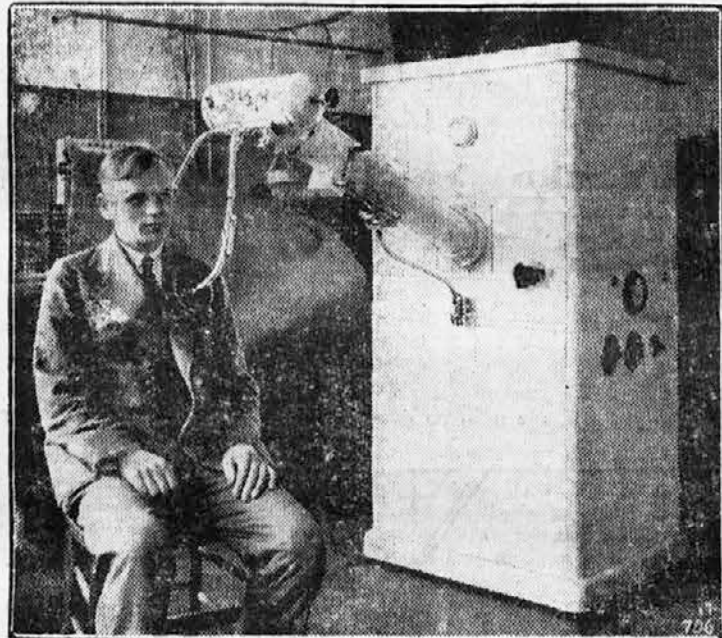
London bo brez meg!

Tako pravi vsaj Amerikanec Jackson, dolarski milijonar seveda. Ta mož ima toliko dolarjev, da ne ve kam z denarjem. Sedaj pa mu je prišlo na misel, da bi izpremenil svoje dolare v solčno svetlobo. To svetlobo pa bi dal prebivalcem Londona, ki jih vedno muči gosta megla. Mož namreč ponuja Londončanom, da jim zgradi celo vrsto po 80 nadstropij visokih nebotičnikov, ki bi segali preko megle. Po njegovih računih se baje megla neha že pri 25. nadstropju in od tam višje je vedno čisto nebo in čist zrak. On pravi dalje, da je čisto napačno zidati velika mesta na širino, ampak je treba zidati na višino. Kakor pa Londončani ljubijo sonce in sovražijo meglo, tako je pa na drugi strani zopet jako velika njihova ljubezen do lastnega, malega doma in zato ni posebno verjetno, da bi se hoteli seliti v visoke nebotičnike.

Dijaki si grade sami svoj športni prostor

Dijaki tehniške visoke šole v Gdansk pri delu. Vsak dijak se je zavezal, da bo delal v poletnem tečaju leta 1931 trikrat po 8 ur. Tako je pri delu zaposlenih vsak dan 50—60 dijakov.

Kratki valovi v službi medicine

Na mednarodnem kongresu za radio-loze v Parizu bodo kazali aparat za kratke valove, s katerim je mogoče obsevati tudi človeške možgane od zunaj, ker prodirajo kratki valovi tudi skozi kosti.

Ptičji raj

V dolini ob reki Izari (Bavarsko) so ustanovili pravcati ptičji paradiž. Ta raj je ustvaril za ptiče blizu kopališča Tölz 70-letni baron Wacquant, ki ga je bil pozval v ta namen na Bavarsko veleindustrialec Bosch, ki je dal baronu na razpolago tudi vsa potrebna sredstva. Baron Wacquant je proučeval življenje ptič in njihove navade nad 40 let in na podlagi svojih bogatih izkušenj je napravil v zgoraj omenjenem kraju obilico pripravnih vališč za vse vrste koristnih ptič. Sedaj živi tam okoli 80.000 ptič, med temi samo lastovk nad 20.000, a ti ptiči pojedjo na dan nad 32 centov žuželk. Po uradni statistiki daje vsaka krava v teh krajih na dan po en liter mleka več kot sicer, ker ima žival pred nadležnim mrčesom mir, in nobenega drevesa ni treba več mazati in kemičnega sredstva zoper mrčes so odveč. Gojitev ptič se torej bogato plačuje.

Celo mesto se seli na počitnice

Angleško mestce Swindon izgleda vsako poletje tako, da bi mislil človek, da se nahaja nekje v kakšni zapuščenem naselbinu iskalcev zlata, kjer stoji vse hiše prazne, trgovine pa so vse zaprte in na ulicah pa ni nikogar nikjer. V Swindonu pa je vzrok zapuščenosti to, da se začne meseca julija vse prebivalstvo seliti na deželo. Mesec julij velja sicer po vsem svetu kot mesec za potovanja, toda tudi v tem mesecu ostane povsod nekaj ljudi doma (ponekod še zelo mnogo), ker si potovanja pač ne more privoščiti vsak, zlasti ne v današnjih suhih časih. V Swindonu pa je to drugače.

Mesto, ki ima okoli 60.000 prebivalcev, preneha meseca julija s svojim delom; vse trgovine zapro, ravno tako tudi urade in sodišča. Ta navada je v Swindonu že jako stara in ker so prebivalci večinoma precej premožni ljudje, jim tudi ni treba te navade opustiti. Kjer pa vsi ljudje odidejo, tam tudi uradnikom ni treba ostati na njihovih mestih. Po enem tednu pa se začno ljudje zopet vračati na svoje delo spočiti in okrepljeni.

Zobje in značaj

Neki ameriški list za zobozdravništvo je objavil nedavno zanimivo razpravo o tesni zvezi, ki obstoji med obliko zobovja in človeškim značajem. Pisec dotičnega članka, sam znan zobozdravnik, trdi, da se dajo lastnosti vsakega človeka »brati« iz oblike njegovih zob. Mnogo pove tudi način, kako kdo kaže svoje zobe. Važno je vse: število zob, njihova velikost, njihova medsebojna lega in njihove strukture. — Ljudje, ki svoja usta na široko odpirajo, kadar se smeja, in svoje zobe kolikor mogoče kažejo, so po svoji naravi odkritosrčni in dobrodušni; ljudje pa, ki usta le na rahlo odpirajo, kadar se smeja, tako da tvorijo le ozko špranjo,

ne zaslužijo nobenega zaupanja. Ljudje, ki radi kažejo svoje zobe, ne da bi se smejali, so duševno manj vredni. Ljudje, ki imajo preveč zob, so slabi brez energije in z njimi počne vsak lahko, kar hoče. Zenske, ki nimajo normalnih sprednjih zob, so zlobne in hudobne; prepirljivim ženskam pa rastejo zgornji zobje naprej! Posebno značilni so podočniki: ozki in špičasti podočniki kažejo človeka, polnega sovraštva in maščevalnosti; podočniki pa, ki leže nižje od sosednjih zob, kažejo na vztrajnost in na trmo.

Kdor torej noče, da bi njegovi znanci spoznali njegov značaj, naj si da po tej ameriški teoriji čimprej poruvali svoje zobe...

Veslaški sport za žene

Na pomisleke, ki jih imajo nekateri proti veslaškemu sportu za žene izjavljajo zdravniški krogi to-le: Veslanje se pri ženi omejuje v splošnem na trajno veslanje, ki nikakor ne zahteva od nje prevelikega napora, posebno če veslajo v skupinah (po 4). Veslaške tekme ženske veslaške organizacije navadno odklanjajo. Dolgoletne izkušnje pri skupnem veslanju na mnogo tisoč km niso izkazale niti v enem primeru kakršnokoli poškodbo ženskega telesa. Nasprotno so izborna uplivala na žene, ki so se bavile z veslaškim sportom. Zrak in sonce upliva na vodi zelo dobro na lahko oblečeno telo in ga utrjuje. Sistematično gojenje veslaškega sporta utrjuje mišice, srce in krvni obtok se prilagodi potrebam napora. Prebava se uredi. Nepotrebna mast se pretvori v mišično substanco, drža postane ravnejša. Bivanje na vodi upliva izborna tudi na živce in na duševno razpoloženje.

Humor

Električar: »Vraga, že trikrat so me klicali, naj jim popravim zvonec, sedaj pa nihče ne pride odpreti!«

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Naslednji dan je bil žalosten, brez hrane in brez novic. Šele proti večeru se je pokazal gladko obriti svečenik dolgih ušes in idijotsko blaženega lica, nama prinesel riža in vode, a ni besede odgovoril na Dullova različna vprašanja, čeprav je ta dobro govoril jezik one pokrajine.

Naslednji dnevi so bili enaki prvemu. Nič ni spremenilo najinega žalostnega položaja. Vsak dan so pa redno ob gotovih urah zazvonili zvonovi in zabrnili gongi, ki so menda klicali menihe k službi božji.

Negotovost, v kateri sva se nahajala, je povzročila, da je postajal energični Dull vedno bolj divji. To bedasto brezdelje v ječi je pa tudi name neugodno vplivalo. Slednjič je nekega dne dejal Dull:

— Tako pa že ne gre naprej. Treba bo nekaj ukreniti.

— Kaj? sem vprašal melanholično.

— Ne vem, kaj, toda vse je bolje, kot ta žalostna ječa. Bolje je, da v junaškem boju pogineva, kot da počasi zgubeva v tej ječi.

Bil sem istega mnenja kot Dull in začela sva kovati naklepe.

Po mojem mnenju imava samo eno možnost: zvečer, ko nama svečenik prinese večerjo, ga tako lopneva, da se onesvesti. Ubiti ga ne bi hotel. Potem pa pohitiva na vrh stolpa in se ponoči po pripravljenih vrveh spuštiva v globoko in zbeživa ali pogineva.

Dull je odobril moj načrt, ker je uvidel, da v istini ni nikakega drugega izhoda iz te zagate. Ves dan sva pletla iz svojih odevi krepke lance, ki so bili dovolj jaki, da vzdrže teže obeh najinih teles. Bila sva strahovito nervozna. Razen tega je bilo zelo soparno in pripravljalo se je k nevihti. To je najine napete živce še bolj dražilo.

Zrak, ki je prihajal skozi odprtino v stropu v najino ječo, je bil razbeljen, kot bi pihal iz peči. Tolazila sva se, češ da bo morda nevihta prav dobro prišla k najinemu načrtu. Silno razdražena sva čakala vsakdanji svečenikov obisk in ure so tekale neznansko počasi.

Naenkrat sva začula, kako škrtajo zapahi in kako je zarožljajal ključ v ključavnici. Svečenik je vstopil s svojimi bedasto blaženim nasmehom, ki me je vedno delal nervoznega, se sklonil k zemlji ter je postavil skledo z rižem in vrč vode na tla. Med tem pa je bil Dull dvignil mizico in jo zavihtel na obrito lobanjo. Meso je tlesnilo in kost se je zdrobila, svečenik se je pa zgrudil, ne da bi spustil glas od sebe. Nisva imela časa preiskovati, ali je živ ali mrtev. Brez besed sva mu odvzela ključ, zgrabila za napravljene vrvi, zaklenila meniha v najin zapor ter začela tiho po stopnicah lesti navzgor. Med tem se je že bilo popolnoma zmrznilo. Naštetla sva trideset stopnic do vrha. Tu je pa Dull, ki je stopal naprej, zapazil v žaru bliska drugega meniha, ki je sedel na stolpovi ploščadi. Bila sva obupana. Kaj naj storiva. Dull je stiskal pesti in mi šepnil, da bo, če ne gre drugače, zgrabil prokletega meniha in ga zalučal s stolpa naravnost v globočino. Predno sem ga mogel zadržati se je že splazil tiko kot mačka v smeri proti menihu. Sledil sem mu, pripravljen, da ga branim.

V tem trenutku pa je vse nebo zažarelo v bliskih in zapazila sva, da je obraz najinega sovražnika blazno nape. Bil je brezdomno v napol kataleptičnem spanju, v katerem se večkrat nahajajo taki asketi. Oddehnil sem si, zoper tega človeka nam ni bilo potrebno uporabljati nasilja, bil je popolnoma brez vsake nevarnosti za naju. Važno je bilo samo to, da nisva zbudila spavajočega. Dull se je tudi pomiril in v par besedah sva izmenjala najine misli. Nato sva takoj pričela s pripravami.

Odvil sem vrv, ki sem jo bil opasal ter pritrdil en konec na nadzidek ploščadi. Nato sva pričela plezati navzdol. Vedel sem, da je Dull zelo vrtoglav, zato sem plezal jaz prvi. Mislil sem tudi, da bo lažje plezal po vrvi, ki jo je že napela peza mojega telesa. Tema je bila

kot v rogu in na tihem sem si preplašen staval vprašanje, kam nas bo dovela ta pot. Ničesar nisem mogel videti pod seboj. Morda bova dospela na streho enega izmed mnogostevlilnih svetlišč, ali pa v kakšen jarek ali dvorišče.

V začetku je vse šlo prav dobro. Dull je plezal zaprtih oči za menoj in dejal mi je, da je vse v redu. Toda naenkrat mi je kar kri zastala v žilah: prišel sem do konca najine dolge vrvi, toda pod nogami še nisem začutil tal. V temi se pa ni dalo videti, ali sva samo en meter ali še dvajset nad rešilnim dnom.

— Vrv je prekratka, sem dejal.

— Za koliko? je vprašal Dull.

— Ne vem, ker mi ni mogoče ničesar videti.

V tem trenutku je strahovito tresčilo in to nam je vzelo še tisti pogum, ki sva ga imela. Tu pa začujem vrhu tega še obupno ječanje Dulla:

— Vrtoglavica se me prijemlje, vse se vrti v moji glavi, spustiti moram vrv.

— Za božjo voljo, Dull, ne storite tega. Prosim vas, ohrabrite se in vztrajajte.

Cul sem, kako je šklepetal z zobmi. Bil je strašen trenutek groze, najstrašnejši, ki sem ga kdaj doživel. Moje mišice so postajale trde in mislil sem že, da bom spustil vrv ter se kar strmoglavil v neznano globočino. V takšnih strašnih trenutkih človek vidi svojo preteklost. Še sedaj se pogosto sprašujem, kako da mi niso v onih trenutkih lasje kar na mah osiveli.

— Toda kako ste se rešili iz tega strahotnega položaja? je vprašal inženjer, ki je postal že kar nervozen od tega pripovedovanja.

Po nekaj trenutkih presledka je Ralph Pint nadaljeval:

— V trenutku, ko sem se že hotel spustiti v globino, mi je prišla naenkrat blazna misel.

— Kaj?

— Splezal bom nazaj gor, slekel meniha, razrezal njegovo obleko in spletel še eno vrv, ki jo bom dodal tejle in tako bova prišla do dna.

Naš novi roman

»Arijana«

Roman

ruske deklice

»Senzacionalna razprava v Mariboru«

V zvezi s poročilom pod gornjim naslovom smo prejeli naslednji popravek, ki sicer ni v skladu z odnosnimi predpisi, a ga vendar objavljamo zato, da se sliši tudi druga plat: »Jugoslovan« z dne 11. junija t. l. je prinesel pod naslovom »Senzacionalna razprava v Mariboru« potek in rezultat razprave na mojo tožbo proti g. Janku Griveu.

Služaj »nekega posestnika«, ki me je tožil na zdravniško zbornico, da sem zahteval za dvajsetdnevno zdravljenje njegove sorodnice Din 18.000— in da sem mu grozil, da razderem oporoko, ki jo je napravila ta sorodnica v njegovo korist, ter da so mi drugi sorodniki ponujali Din 20.000—, če razderem testament, je objavljen absolutno neresnično. Zadeva izgleda po sodnih aktih in po izjavi dotičnega posestnika sledeče:

Govor je tu o g. Matiji Miško, katerega sem za slične izjave tožil in je bil po civilnem sodišču za to obsojen, da mi plača pogojni znesek Din 15.000—, ki so ga zdravniški izvedenci ugotovili kot primeren. Glasilo zdravniške zbornice za Dravsko banovino št. 6 z dne 11. junija t. l. je prineslo izjavo Matije Miška: »Ker sem uvidel, da sem se s svojim dopisom prenapel in ker so moje v tem dopisu vsebovane navedbe glede dr. Majeriča popolnoma neresnične in neutemeljene in sem bil h gori navedenemu dopisu prav brez lastni krivde zapeljan od drugih oseb, obžalujem prav iskreno, da sem povzročil g. dr. Majeriču nepriliko in da sem ga s tem žalil. Ne morem svojih v dopisu z dne 6. decembra 1929 označenih navedb v nobenem pogledu vzdržati, ker so vse te navedbe izkazale kot neresnične.«

In dalje: »Radi tega preključim ves svoj dopis z dne 6. decembra 1929 in vse navedbe istega v celoti kot neutemeljene in neresnične itd.

Neosnovanost obtožbe se lahko tudi ugotovi z aktom okrajnega sodišča v Ormožu Kpa. 55/33 ex 1929 in iz civilnega akta okrožnega sodišča v Mariboru Cg. 924/29.

G. Miško je bil zaradi svojih izjav obsojen, g. Grivec pa je bil zaradi istih izjav oproščen.

Kar se tiče trditve, da me je podpirala »Südmarka«, moram naglasiti, da se je govorilo o 100 kronah, katere je dalo društvo mojemu očetu, ko sem imel jaz ravno 13 let.

Napačen je v gorenji notici datum o listini, v kateri je zapisano moje ime s »tsch«. Ta listina datira iz leta 1914, a ne iz leta 1924, kot je očitvidno namenoma javljeno Vašemu listu. V vseh mojih diplomah in javnih listinah je zapisano moje ime s »č«, kar je dokaz, da so mi bile daleč tendence, ki se mi podmetajo, seve odkar sem mogel samostalno odrediti uraveč svojemu življenju.

Ni res, da se je dokazalo, da sem kmete obseval z višinskim solncem, trdč, da je to Röntgen, kot tudi ni res, da sem priporočal neki pacientki, naj se da operirati na maternici, da ne bo imela otrok, in da ženi ni treba, da je zvesta možu. Gospa Novak, o kateri je tu govor, pri sodišču kot priča ni mogla potrditi tega obrekovanja.

Ni res, da sem kdaj komu rekel »Windischer Hund«, res pa je, da sem se kot jugoslovanski državljani vedel vedno in ob vsaki priliki lojalno in korektno.

Kar se tiče trditve, da sem bil zaupna oseba okrajnega glavarstva, naglašam, da so me pridelili kot dijaka gimnazije z mnogimi drugimi vred, da sem delal pri sodišču, v bolnici in pri politični oblasti. Nikdar nisem storil nikomur zla, a najmanj, da bi bil koga obtoževal. Vse dejanje pred sodiščem in v Vaši notici se opira na tale način: Oblast mi je ukazala, naj poprašam gotove osebe, ali ni morda pri njih prepovedanih knjig. Da od tega ni nihče imel nepravil, je dognano v sodnem sporu. Iz vse gonje proti meni v tukajšnji družbi in v listih se razvidi, da bi me hoteli pokazati kot človeka, ki je za časa Avstrije igral politično vlogo. Res pa je, da nisem imel od početka, ko sem mogel stopiti na lastne noge, ne nagnjenja, ne možnosti in ne volje, da bi se bavil s politiko, ker so moje rodbinske in materijalne razmere zahtevale, da se čim prej posvetim znanju, ki sem si ga izbral.

Gonja, ki se vodi proti meni, je nerazumljiva in neresna, saj imajo moji nasprotniki med sabo ljudi, ki so bili vse drugo kot Jugoslovani, pa jih smatrajo za prave ljudi, mene pa, ki se nisem nikdar brigal za politiko, hočejo napraviti nekakim nemškim borecem.

G. Grivec Janko ni bil oproščen morda, ker je dokazal resnico svojih obrekovanj, pač pa, ker je stal sodnik na stališču, da je Grivec lahko verjel osebami, ki so mu to povedale, dasti te pred sodiščem kot priče niso mogle nuditi ni senice dokaza. O tem, ali je imel g. Grivec po zakonu dovoljenih razlogov, da razširi te stvari o meni, se v obče ni razpravljalo.

Izvolite sprejeti, gospod urednik, moje zahvalo in izraz spoštovanja.

V Ormožu, dne 30. junija 1931.

Med. univ. dr. Otmar A. Majerič
zdravnik.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščenice v Ljubljani razpisuje oddajo

8 trosobnih stanovanj

z vsemi pritliklinami v novi zgradbi v Gajevi ulici v Ljubljani.

Vsa potrebna pojasnila, vpogled v načrte ter višino najemnine daje reflektantom stanovanj tajništvo Pokojninskega zavoda, Ljubljana, Gledališka ulica 12/III. Ogled stanovanj, ki so deloma gotova je mogoče na stavbi z dovoljenjem gradbenega vodstva. Vselitveni termin za vsa stanovanja je 1. november t. l.

Stanovanja so trisobna in ima vsako skupno kvadratura 136,2 m. Vsi prostori so direktno zračeni in razsvetljeni. Stanovanja vsebujejo poleg 3 velikih sob še veliko predsobo, poselsko sobo, shrambo, stranišče, kopalnico, kuhinjo ter balkon za iztepanje. Vsi prostori so prvovrstno izvršeni ter so kopalnice, kuhinje in stranišča obložena z fajaninami ploščicami. V kuhinjah in kopalnicah je topla voda. V kopalnici je nameščena banja, umivalnik in bidet. V vsakem stanovanju je v shrambi moderna ameriška hladilna omara Frigidaire. Celo stanovanje, torej vsi prostori, so kurjeni s centralno kurjavo. Po vseh sobah je položen po tleh prima slavonski parketni tlak, v kuhinjah, kopalnicah in straniščih pa linolej. Poleg tega ima še vsaka stranka svoj kletni prostor ter popolnoma zidano sobico kot podstrešje. Na strehi je za vsako stanovanje predvidena solnčna terasa s prho. V poslopiju je nameščeno dvigalo za osebnim in tovornim promet, tako, da ne bode treba nositi blaginjam premoga po stopnicah.

1584

Ali je denar res vse?

Dandanes gotovo ni lahko postati milijonar, ker je boj za vsak košek kruha trd in težak. Vendar pa sodijo, da živi na svetu okoli 200.000 milijonarjev in ljudje, ki si milijone le želijo, ne da bi mogli do njih, se silno zanimajo, kako ti milijonarji žive; znano je namreč, da imajo milijonarji zelo svojevrstne muhe, ker imajo dovolj denarja zanje na razpolago.

Oglejmo si najprej življenje nekaterih ameriških dolarskih magnatov.

Mladi Astor, ki bo podedoval silne milijone, ne podpisuje samo čekov in denarnih nakaznic, ampak piše tudi prav pridno listke in članke za ameriške časopise in se silno veseli vsakega plačila.

Mongan, ki mu pravijo »bankir za ves svet«, se najraje zabava z ribolovom. On sedi ob vodi ure in ure in njegovo največje veselje je, če more postreči svojim gostom z ribami, ki jih je sam ulovil.

Bostonski milijonar Rolf Block izda vsako leto lepo vsoto za nakup ročnih palic. Ročnih palic ima nabranih že za cel muzej. James Franklin pa kupuje in zbira preproge.

Gospod Woolworth se zanima samo za šport, posebno za nogomet. Njegovi uslužbenci imajo več klubov in največje veselje gospodarstvo je, če ta ali oni od »njegovih« klubov zmaga.

»Avtomobilski kralj« Ford hodi silno rad peš, da varčuje z bencinom, »kralj petroleja« Rockefeller pa si razsvetljuje svoje sobe še dandanes s petrolejkami.

Angleški milijonar lord Clauricarde hodi okrog v taki obleki, da bi se je branil celo kakšen berač. »Kralj jute«, David Jule pa je menda edini milijonar v Angliji, ki nima avtomobila.

V Indiji pa živi okoli 562 domačih knezov ali »maharadž«, ki so vsi silno bogati, pa tudi zelo potratni. Eni grade palačo za palačo, drugi zbirajo redke dragulje in drage umetnine, tretji pa se bahajo s svojimi razkošnimi avtomobili, ki so okovani z zlatom in okrašeni s pravimi diamanti in biseri.

So pa tudi milijonarji, ki denar odklanjajo, če si ga niso sami pridobili. Charles Yarland je odklonil dedščino več milijonov dolarjev, ker tega denarja ni sam zaslužil. Neki član rodbine Vanderbiltove pa si je dal sezidati čisto na deželi hišico, kjer prebiva. Za red in za snago v hiši skrbi sam; sam si tudi kuha in pere in peče kruh.

Ruski milijonar Solodnikov pa je nosil eno in isto obleko po 20 let, tako da se od samih krp ni več poznalo, kakšne barve je bilo sukno prvotno.

Elektro-inženjerja

iščemo, kot šefa za tehnično oddeljenje velike elektrotehnične tvrdke. Določene uspešne izkušnje in praksa v tem svojstvu potrebna. Izčrpne pismene ponudbe na PUBLICITAS a.d. Beograd, Kralja Milana 10/IV. pod števil. 27377.

1775

Stanovanje

dveh sob, kuhinje, kopalnice in vseh pritliklin ter nekaj vrta oddam v Rožni dolini, Cesta VII. št. 6. 1585

Vedno
prihajajoče
novosti!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Razglas o licitaciji.

Županstvo mesta Brežice razpisuje za oddajo del zgradbe uradnega poslopija za srezko načelstvo v Brežicah II. javno pismo ponudbeno licitacijo, ki se bo vršila na dan 24. julija 1931 ob 11. uri dop.

v mestni posvetovalnici v Brežicah. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe proti plačilu 130 Din med uradnimi urami v občinski pisarni v Brežicah.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša za:

1. Zidarska dela	Din 467.134-91
2. Tesarska dela	107.321-99
3. Ključavničarska dela	13.835-72
4. Krovsko dela	18.017-84
5. Kleparska dela	22.696-15
6. Mizarška dela	90.260—
7. Steklarska dela	12.016-85
8. Plesarska dela	27.487-80
9. Slikarska dela	19.429-12
10. Pečarska dela	27.620—
11. Vodovodna instalacija	25.946-10
12. Parketna dela	11.506-50
13. Tapetniška dela (platnени zastori)	9.030—
14. Elektrotehnična dela	21.253-35

Skupaj Din 908.506-33

Podrobnosti razpisa so razvidni iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in razglasa, ki je nabit na uradni deski kr. banske uprave v Ljubljani oddelek V. ter na uradni deski mestnega županstva v Brežicah.

Županstvo mesta Brežice,
dne 3. julija 1931.

1581

Župan: Supan, I. r.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 81/31—11.

1857

Dražbeni oklic.

Dne 25. julija 1931. ob devetih urah pri podpisanih sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: kmečkoga posestva v Drstvenem št. 4, zemljiška knjiga Marijina vas, vl. št. 4.

Cenilna vrednost: Din 17.715/20; najmanjši ponudek: Din 11.810/14.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Laškem, odd. II., dne 25. junija 1931.

*

E 117/31—9.

1850

Dražbeni oklic.

Dne 8. avgusta 1931 ob poldevetih urah pri podpisanih sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnine: zemljiška knjiga Vinice, vlož. št. 23.

Cenilna vrednost: 10.535 Din 85 p, realno breme 5500 Din; najmanjši ponudek 7024 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ribnici, odd. II., dne 19. junija 1931.

*

67/31—12

1845

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Dolnji Lendavi z dne 9. aprila 1931, opravilna številka L 2/31—7, je bil Vid a Janez, posestnik v Centibi 46, zaradi zapravljenosti in pijančevanja omejeno preklican.

Za skrbnika je bil postavljen gospod Vida Janez, posestnik v Gaberju št. 92.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. I., dne 5. junija 1931.

*

Kps 139/31—6.

1859

Razglas.

Kren Juriju, tesarju v Kramarovicah št. 25, se za dobo 1 leta prepove v smislu § 55. k. z. zabajanje v krčme.

V smislu § 55. uredbe o izvrševanju očitnih odredb ter § 268 k. z. se kaznuje vsakdo, ki ve za to prepoved, pa imenovani vendarle postreže z opojno pijačo. Ta odredba stopi v veljavo z današnjim dnem.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. III., dne 2. junija 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se nastopne firme:

731. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 17. junija 1931.

Besedilo: R. & Z. Pajk.

Obratni predmet: izdelovanje in prodaja vseh vrst moškega perila, ovratnikov in samoveznice.

Družbena oblika: Javna trgovska družba od 1. junija 1931.

Družabniki: Pajk Rudolf, trgovec v Celju in Pajk Zlata, trgovčeva soproga v Celju. Za namestovanje upravičen: Pajk Rudolf sam.

Podpis firme: Pod besedilom firme se podpisuje Pajk Rudolf sam.

Okrajno sodišče Celje, odd. I., dne 17. junija 1931.

Firm 303/31 — Rg A III 120/2.

*

732. Sedež: Laško.

Dan vpisa: 24. junija 1931.

Besedilo: Gostilničarska pivovarna d. d. Laško.

Obratni predmet: Namen družbe je postaviti in obratovati moderno pivovarno v Laškem. Družba bo tudi uredila svoje prodajne depoe potom novoustanovitve ali potom najmanj obstoječih, vzdrževala vsa, k temu potrebna sredstva in pravice ter prekrbela potrebne koncesije.

Družbena oblika: Delniška družba, ustanovljena na ustanovnem obnem zboru dne 18. junija 1931 z odobritvijo ministrstva za trgovino in industrijo z dne 15. aprila 1931

II. br. 370/K in kr. banske uprave z dne 27. maja 1931 VIII No 1604/3.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Delniška glavica: Din 10.000.000, razdeljena na 20.000 delnic po Din 500 nominalne vrednosti. Ta osnovna glavica zviša se je na podlagi določil § 5 družbenih pravil na ustanovnem obnem zboru na 15 milijonov Din ter je povišek po Din 5 milijonov porazdeljen na 10.000 delnic po Din 500 nominalne vrednosti.

Podpis tvrdke: Družbo se podpisuje tako pravilno, da se podpiše pod natisnjeno s štambljko označenim ali pisanim besedilom tvrdke kolektivno po dva člana upravnega sveta.

Upravni svet obstoji iz devet članov. Člani upravnega sveta so: Majcen Ciril, restavrat, Zidani most; dr. Roš Fran, odvetnik in župan, Laško; inž. Uhlir Hugo, veleposelnik, Ruda; Lakner Alfonz, hotelir, Črnomelj; Kramar Josip, drogerija, Celje; Trop Ognjeslav, hotelir, Laško; Meštrovič Ivica, posestnik, Zagreb, Savska c.; Miklič Franc, hotelir, Ljubljana; Černe Mihael, hotelir, Bled.

Družbini razglasi se bodo objavljali pravnoveljavno v Ljubljani v »Službenem listu« in v Beogradu v »Službenih Novinah«.

Taksa po tar. post. 30, 31/1, 32/1, 37/2 in 41 v skupnem iznosu 5025 Din je plačana v kolekih na predlogu.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Celju, dne 24. junija 1931.

(Firm 337/31 — Rg. B II 68/2.)

*

733. Sedež: Št. Vid nad Ljubljano.

Dan vpisa: dne 27. junija 1931.

Besedilo: Trgovina S. J. Rozman, družba z o. z.

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

Družbena pogodba z dne 22. junija 1931.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Visokost osnovne glavice: 22.000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini: 2000 Din, v apertu doneženo 20.000 Din.

Poslovodje: Rozman Stanko, Št. Vid nad Ljubljano, Koman Jože, Škofja Loka, Spodnji trg 12. Za namestovanje upravičen:

Družbo zastopa vsak poslovodja samostojno. Tvrdko družbe, ki je lahko od kogarkoli pisana, tiskana, s štampljko ali s str. jem vtišljena, se podpisuje na ta način, da pristavi eden izmed poslovodij pod njo svoj lastnoročni podpisni z. ik.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 27. junija 1931.

Firm 597/31 — Rg C IV 293/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni firmi:

734. Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Prva hrvatska štedionica v Zagrebu, podružnica v Mariboru.

Pravica sopolpisovati firmo podružnice v smislu pravil in instrukcij se je podelila Gjergija Nikoli, uradniku podružnice v Mariboru.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 525/31 — Rg B I 27/31.

Vpisi v zadružni register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadružah:

735. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 17. junija 1931.

Besedilo: Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Celju, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Izstopila sta iz načelnštva: Mikuletič Bernard in Mramor Alojz.

Vstopila sta v načelnštvo: Kolenc Ivan, železniški uradnik in Vidic Franjo, jetniški paznik, oba v Celju.

Okrajno sodišče Celje, odd. I., dne 17. junija 1931.

Firm 302/31 — Zadr. III 22/29.

*

736. Sedež: Trbovlje.

Dan vpisa: 17. junija 1931.

Besedilo: Stavbena konzuma in gostilniška zadruga »Delavski dom« v Trbovljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Istopili so iz načelnštva: Grobljer Peter, Jeretin Ivan in Krušič Ivan.

Vstopili so v načelnštvo: Klenovšek Jakob, elektro-podjetnik, Loke 312 kot načelnik ter Majdič Leopold, občinski dostavljac, Loke 402 in Hribovšek Josip, elekromonter, Sv. Urh kot člana načelnštva.

Okrajno sodišče Celje, odd. I., dne 17. junija 1931.

Firm 258/31 — Zadr. II 124/47.

*

737. Sedež: Sv. Martin.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Brodska zadruga pri Sv. Martinu pod Vurbergom, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Po sklepu obnega zbora z dne 19. aprila 1931 se je zadruga razdružila in prešla v likvidacijo.

Likvidatorji: 1. Kostanjšek Janko, 2. Partljič Rudolf in 3. Škofič Franc, vsi dose-danji člani načelnštva.

Likvidacijska firma: Brodska zadruga z omejeno zavezo v likvidaciji.

Podpis firme: Likvidatorji skupno podpisujejo likvidacijsko firmo.

Načelnštvo se pozivlja, da se v enem mesecu pri podpisanih sodišču izkaže, da je v smislu § 40 zadružnega zakona trikrat razglasilo v Službenem listu razpust zadruge in upnike pozvalo, da terjatve javijo likvidacijski firmi.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 532/31 — Zadr. II 105/7.

*

738. Sedež: Radinci.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Hranilnica in posojilnica v Radincih, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Zadružna pravila so se spremenila v §§ 32 in 40.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 536/31 — Zadr. II 67/10.

*

739. Sedež: Središče.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Hranilnica in posojilnica v Središču, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbrise se dosedanji član načelnštva Lukačič Franc, vpiše pa novoizvoljeni član načelnštva Dogša Jakob, posestnik v Grabah.

Zadružna pravila so se izpremenila v §§ 1, 16 in 35. Besedilo firme odslej: Hranilnica in posojilnica v Središču ob Dravi.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 534/31 — Zadr. I 107/32.

*

740. Sedež: Ptuj.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Kmetijsko društvo za Ptujski okraj, vključena zadruga z omejeno zavezo.

Izbrise se dosedanji člana načelnštva Toplak Franc in Majcen Franc, vpišeta pa novoizvoljena člana načelnštva Komljanec dr. Josip, gimnazijski ravnatelj in posestnik na Rogoznici (načelnik) in Ljubec Ivan, uradnik in ekonom posojilnice v Ptuj (tajnik).

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 533/31 — Zadr. I 66/34.

*

741. Sedež: Sv. Miklavž.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Ljudska hranilnica in posojilnica pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbrise se dosedanji člana načelnštva Korpar Tomaž in Paulinič Franc, vpišeta pa novoizvoljena člana načelnštva Janžekovič Alojz, posestnik v Šterjancih in Korpar Andrej, posestnik v Osluševcih.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 531/31 — Zadr. I 7/62.

*

742. Sedež: Ruše.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Posojilnica v Rušah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbrise se dosedanji član načelnštva Gorišek Mirko, vpiše pa novoizvoljeni član načelnštva Lamprecht Franjo, trgovec v Rušah.

Zadružna pravila so se izpremenila v §-u 35.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 501/31 — Zadr. I 70/43.

*

743. Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 18. junija 1931.

Besedilo: Stavbna zadruga »Ribniška koča«, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Izbrise se dosedanji člani načelnštva Germuth Franc, Tiller Franc, Lorber Franc, Gruden Rajko in Kvas Ivo, vpišejo pa novoizvoljeni člani načelnštva Zapečnik Ivan, postajenačelnik v Breznu ob Dravi, Iršič Konrad, gostilničar in posestnik v Mislinju, Strašnik Lojze v Mariboru, Jurčičeva ulica 4, dr. Vebler Andrej, odvetnik v Mariboru, dr. Jehart Anton, profesor v Mariboru, Sodna ulica 14.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931.

Firm 324/31 — Zadr. IV 26/3.

Konkurzni razglasi

S 19/31—2.

1856

744.

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Produktivne zadruge pleskarjev, sobo- in črko-slikarjev r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Konkurzni sodnik Avsec Anton, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani.

Upravnik mase Zajc Lojze, zadružni revizor v Ljubljani, Florjanska ul. 10.

Prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču, soba št. 140, dne 11. julija 1931 ob desetih.

Oglasitveni rok do 10. avgusta 1931. Ugotovitveni narok pri podpisanih sodišču dne 14. avgusta 1931 ob desetih.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 3. julija 1931.

*

S 16/31—19.

1853

745.

Sklep.

V konkurzni zadevi Kumra Karola, trgovca v Kamniku, se v smislu predloga upnikov, stavljenega na prvem upniškem zboru, dosedanji upravitelj konkurzne mase g. dr. Zvokelj Dominik, odvetnik v Kamniku, razreši tega posla ter se postavi nov upravitelj mase g. Zargi Makso, trgovec v Kamniku.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. II., dne 30. junija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

1861

Razglas o licitaciji.

Razglas št. 555/1 z dne 2. junija 1931, s katerim se je razpisala na dan 27. junija 1931 II. javna ofertna licitacija za oddajo del za gradnjo mostu čez Temenico v Poničevah v km 5/63—8/12 drž. ceste št. 2, se razveljavi.

Za oddajo navedenih del se razpisuje ponovno I. javno pisarno ofertno licitacijo na dan 13. julija ob 11. uri v sobi št. 7 sreskega načelstva v Novem mestu.

Podrobni pogoji za udeležbo na licitaciji so navedeni v prvotnem razglasu o licitaciji z dne 25. aprila 1931 št. 555 objavljene med službenimi objavami v dnevniku »Jugoslovan« št. 99 od 29. aprila 1931.

Sresko načelstvo v Novem mestu, dne 3. julija 1931.

*

Štev. 725/31.

1849

Objava.

Gospod dr. Ravnihar Roman, advokat iz Zagreba, se je preselil s svojo pisarno v Ljubljano ter je bil vpisan dne 2. julija 1931 v imenik advokatov podpisane Komore.

Advokatska komora

v Ljubljani, dne 2. julija 1931.

Dr. Zirovnik Janko, s. r.,
podpredsednik.

Razne objave

1858

Razid društva.

Narodna čitalnica v Vojniku se je vsled soglasnega sklepa rednega obnega zbora dne 25. aprila 1930 prostovoljno razidila. Celokupno društveno premoženje se je izročilo Sokolskemu društvu Vojnik.

Vojnik, dne 1. julija 1931.

Janković Pero, s. r.,
bivši predsednik.

*

1860

Objava.

Izgubil sem akademsko legitimacijo filozofske fakultete univerze v Ljubljani na ime: Stepišnik Drago, rodom iz Polhovca gradca. Proglašam jo za neveljavno.

Stepišnik Drago, s. r.

Razglas o licitaciji.

Krajevni šolski odbor v Škocijanu pri Turjaku razpisuje za pre- in nadzidavo narodne šole v Škocijanu pri Turjaku javno pisarno ponudbeno licitacijo na dan 20. julija 1931. ob 15. uri v prostorih šolskega posloplja v Škocijanu pri Turjaku.

Načrti in proračuni so interesentom na razpolago pri krajnem šol. odboru v Škocijanu in se dobijo proti plačilu napravni stroškov. V ponudbene formulacije morajo vstaviti ponudniki svoje enotne cene in ponudbe in jih v zapečatenih kuvertah vročiti na dan licitacije najpozneje do 15. ure pri predsedniku kraj. šolskega odbora. Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da pristane na vse splošne in tehnične pogoje ter mora položiti kavicjo, katera znaša 5% od ponudene vsote.

Kraj

Kam naj grem, kje naj kupim...

da bom dobro postrežen ...?

Kavarna
Restavracija

Klet

„Zvezda“
Dnevno koncert
lastnik Fr. in Roza
Krapeš, vulgo „Ziveli“
Ljubljana 762

L. Ornik
manufaktura
Maribor
Koroška cesta 9
Plačilne
olajšave! 697

Najnovejša brzo-
likalnica. — Prvo-
vrstni modni atelje
JOSIP BOC
LJUBLJANA
Kolodvorska 6
1207

Sprejmemo žensko
pisarniško moč
veščo strojepisja in vseh pisarniških del.
Ponudbe na upravo „Jugoslovana“ pod
šifro „Vestna“. 1576

Ivan Mihelčič
konces. elektrotehni-
čno podjetje
Ljubljana
Borštnikov trg 1
ima na zalogi vsako-
vrstni el. material in
svetila
Prevzema v izvršitev
el. instalacije. Jamči
za solidnost in zmerne
cene. 1518

Klavirje, pianine
svetovnih znamk naj-
ceneje kupite: Muslea
Sv. Petra cesta 40.
1269

**Nogavice, roka-
vice, volna in
bombaž** 463
najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg.

Najmoderneje moške
in damske

čevlje
gozderje in drugo iz-
deluje solidno in po
najnižji ceni. — Po-
pravila se sprejemajo
Bizjak Ignac
Ljubljana
Dunajska cesta št. 31
(Bavarski dvor) 1509

Harmonike
izdeluje najbolje po
naročilu popravlja in
uglašuje izdelovatelj
harmonik
Anton Zeleznik
Vrhnik 1503

Modno 1462
krojaštvo
za dame in gospode
najmodernejši kroj.
Solidno delo!
Zmerne cene!

Virnik Ludovik
Ljubljana
Hrenova ulica 17

Splošno ključavni-
čarstvo, vodovodna
instalacija in kritje
lesno-cement. streh
J. Košar nasl.
D. Cotic
Ljubljana, Hrenova 7
se cenjenemu občin-
stvu toplo priporoča.
Sodeč po uspehih na-
ših naročnikov upam,
da boste tudi Vi za-
dovoljni. 1476

**Novo otvoreno
zalogo**
čevljev
domačega izdelka
najfinejša vsakovrstne
izdelave nudi Vam po
najnižjih cenah

Janko Dolenc
čevljar
Ljubljana, Bavarska
steza 6
1548 Podružnica
Kongresni trg 3

**Tudi Vas se to
tiče!**

Deset let je že minulo,
kar obstoja moje pod-
jetje, pa še nisem imel
časti, da bi Vas po-
složil z najmanjšim de-
lom. Vendar sem pre-
pričan, da ste v tem
času gotovo naročili
kako tapetniško delo
ali pohištvo. Zato Vas
kot vodja higijenič-
nega zavoda za parno
čiščenje perja, tapet-
niške delavnice in
trgovine s pohištvo
vam, da se prepri-
čate o zmernih cenah
in solidnem delu. Naj-
večja čast mi je bila
izkazana že z osebnim
naročilom Nj. Veličan-
stva kralja Aleksan-
dra I. Obiščite me!
Oddaljen sem od Glav-
nega trga v Mariboru
samo eno minuto na:
Vojašniškem trgu 1
(Dravska vojašnica).
Vdani B. Jagodič,
Maribor

Ustanovljeno l. 1852

Teodor Korn
Ljubljana
Poljanska cesta št. 8
(prej Henrik Korn)
krovec, stavbni, ga-
lanterijski in okrasni
klepar. — Instalacija
vodovodov in central.
kurjave. — Naprava
strelodvodov: kopali-
ške in klosetne
naprave 792

**Mreže za
postelje**

dobite najceneje in
solidno izdelane
pri tvrdki
Pavel Strgulec
Gospodarska c. 13
(Kolizej) — Ljubljana
Sprejemam tudi v po-
pravilo vloge v lesenih
in železnih okvirjih ter
železne zložljive po-
stelje. — Zahtevajte
brezplačni cenik 1551

Stavbne
nasvete

daje tehnični biro
„Tehna“, Ljubljana,
Mestni trg 25-1. 507

Modni
damski in moški
atelje

Najnovejši kroj
Cene nizke
Točna postrežba

Omar
Bukovnik
Ljubljana
Krakovski nasip 10
1457

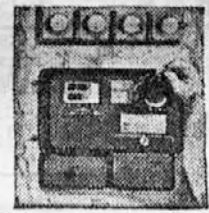
Sobno ●●
slikarstvo ●

najmoderneje izdela-
ve — garantirano v
trajnosti izvršuje so-
lidno po najnižji ceni
Majhenič Joško
sobni slikar
Ljubljana
Karlovška - Vožarska
1559 pot št. 1

Splošno 1564
kleparstvo

instalacijo strelod-
vodov, kritje lesno-
cementnih streh
izvršuje točno, solidno
in po najnižji ceni
ter garantira za delo

Hrastnik Konrad
kleparski mojster
Ljubljana, Zaloška c. 7

Najnovejša kontrola!

Elektropodjetje
A. Arhar
Celovška cesta 80
1517 Sp. Šiška
prevzema vsa električ-
na dela in instalacije
pod ugodnimi pogoji
Jamči se za solidno
delo in nizke cene.
Račun pošt. branilnice
v Ljubljani 15.410

Ferdo Primožič
mizarstvo in
parketiarstvo

Trnovski pristan 4
Ljubljana
se priporoča za vsa v
to stroko spadajoča
dela. Dobava in po-
laganje parketov,
popravila, struže-
nje starih
parketov
Delo solidno!
1944 Cene zmerne

Ferdo
Ferenz

stavbno in galanterij-
sko kleparstvo, nape-
ljava strelodvodov
podjetje za izvrševanje
lesnocementnih streh
ter kritje z lepljenim
papirjem
Ljubljana
1945 Mirje 2
Račun pošt. hr. 13.439
Telefon 32-68

Ustanovljeno l. 1850.

Ivan Štefančič
St. Vid nad Ljubljano

Specijalno izdelovanje
tehtnic v predvojni
kvaliteti.
Sprejemam tehtnice in
uteže v precizno in
trpežno dovršena po-
pravila; od lekarniških
do vagonskih vseh
sistemov; ter se cenj-
občinstvu s priznano
solidnimi izdelki naj-
vjudneje priporočam.
Postrežba točna.
Cene zmerne.

Ivan 1562
Javornik

mesar, prekajevalec
in izdelovalec vsako-
vrstnih mesnih izdel-
kov iz svežega in
suhega mesa
Ljubljana, Domo-
branska c. 7
Stojnica Šolski drevo-
red (poleg Zmajevga
mostu)
Telefon št. 3157
Prodajalna:
Wolfova ulica 12

Damske, 1549
moške

ter vse vrste športne
in gorske
čevlje

najfinejša izdelave in
vsa popravila solidno
izvršena, nizke cene
nudi Vam

Ivan
Kostanjšek
Ljubljana
Krakovski nasip 10

Občine!
Gasilna društva

predno si nabavite mo-
torne brizgalne ne po-
zabite si ogledati naš
domač izdelek

Matija Supan in sin
LJUBLJANA
Stari trg št. 2
Delavnica: Sv. Petra c. 83
1423

Lovro Rozman

Specijalna delavni-
ca tehtnic uteži in
drugih meril

Ljubljana
Pred Prilami 5
Tel. št. 29-97
1363

Ivan Zakotnik

Mesni tesarski moj-
ster in zapriseženi iz-
vedenec kr. sodišča
Parna žaga in tovarna
furnirja
LJUBLJANA
Kobariška ulica št. 45
Telefon interurb. 2379
Ustanovljeno leta 1880
1488

Lepo
stanovanje

3 sob, kuhinje in pri-
tiklin, v vili ob južni
železnici, opremljeno
ali prazno, z lepim
vrtnom, se odda v na-
jem. Primerno tudi za
letovišče. Natančnejše
v upravi. 1153

Gradbene parcele

solnčna legazavisko-
priljubne stavbe v
Melju pod Stolnim
hribom, gradbene par-
cele na Zg. Radvanju
ter stavbišče za vilo
ob Trdinovi in Ein-
spelerjevi ul. prodaja
mestni stavbenik Ju-
lius Glaser, Maribor,
Meljski dvor. 1575

Duko
ličanje

in tapeciranje
**avto-
mobilov**

Martin Mali
Domžale 1240

Priporoča se

Josip Bajde

Gospodarska cesta 12
Specijalna delavnica za
generalna popravila
klavirjev, politiranje,
uglaševanje priznana
najboljše. 1435

Pred nakupom
žimnic

otoman, modernih spal-
nih divanov »Couch«
(ali postelj moderne
dobe) itd. se blagovo-
lite potruditi k tapet-
niku

Avugst Kobilica
na Dunajski c. 25
vhod Dvořakova ul. 3
dvorišče, ki Vas s svo-
jimi izdelki in prak-
tičnimi nasveti gotovo
zadovolji v vseh Vaših
željah.

Modni atelje

Prvovrstni kroj
Točna postrežba
Solidne nizke cene

Kossi Franjo
Ljubljana
Streliška ulica št. 24
1361

Strojno kolarstvo

Josip Jenič
Ljubljana 1463

Hrenova ulica 19
izdeluje splošna ko-
larska dela, avtomob-
ilne, samokolnice in
vse potrebščine za
stavbnike.
Cene solidne!

Ivan Seliškar

uror
Ljubljana
Gradite št. 3
Sprejemam vsa v to
stroko spadajoča po-
pravila. Ista izvršujem
točno in solidno.
Cene nizke. 1225

Javna dražba

najdenih predmetov se
vrši 7. julija ob 9. uri
na postaji Ljubljana
glavni kol. 1573

Prodajalka

papirne stroke z dolgo-
letnimi spričevali išče
službo. Ponudbe na
anononni zavod Hinko
Sax, Maribor. 1574

Novi patent!

Kante za mleko
Vsečina 25 litrov, teža
10 kg, cena 170 Din.
— Nudi Aleksander
Szeles, Sombor. 1557

Vrtne 1579
zaklopne stole

prodaja pisarna Tribuč
na Glincah — tel. 2605

Turisti! Izletniki!

Prvovrstni
turistovski provijant
samo pri
„TURISTU“

K. J A R C
1380 delikatesa
Ljubljana
Dunajska cesta št. 9

1579

150 do 300
dinarjev
dnevno

zaslužijo oni, ki imajo
mного poznanstva!
Za odgovor znamko!
Kosmos, Ljubljana
Poštni predal 307
889

Pralnica
likalnica

Ljubljana
Mestni trg št. 8
Telefon 3493

1290

Barvamo

in čistimo blago vsake
vrste. Poizkusite i Vi
pri nas
A. Koljaš, Kranj
1154

Kolesa,
šivalni stroji,
grameloni

Avugst Pečnik
Stožice 47, p. Ježice
pri Ljubljani
1401

Izkušnega
elektromonterja

za stikalno napravo mestne mreže in
instalacije išče mo. Elin d. d., Zagreb,
Vrhovčeva 7. 1576

TOVARNA SODAVICE

Slomškova ulica 27

priporoča svoje najboljše brezalkoholne pijače,
kakor Soda-voda, pokalice in okrepitvene
„Sanitas“.

Telefon št. 3231 1671

Gramofonske plošče po 3 Din

izposojuje „SLAGER“, izposojevalnica
gramofonskih plošč in gramofonov,
Ljubljana, Vegova ulica 2. 1501

Karol Ussar tovarna
Maribor
tehtnice

Plinarniška ul. 17
Izdeluje vse vrste
702 tehtnice

Pohištvo

Spalnice iz trdega in mehkega lesa kakor tudi
razno drugo pohištvo dobite najceneje pri

MATIJA ANDLOVIC
1506 LJUBLJANA, Komenskega ul. 34

Otomane

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah,
peresnice, žimnice, divane, pat. fotelje, blaga
vse vrste in žimo dobite najceneje pri

Franč Sajovic,
Ljubljana, Stari trg 6 1537

Dobra obutev -- pol zdravja!

Hočete imeti prijetno lahko hojo? Potem se
obrnite na prvo specialno čevljarstvo delavnico
kjer boste postreženi kakor sami želite. Izde-
lovanje vseh vrst moških in luksuznih damskih
čevljev. »Goiserje«. — Popravila se sprejma.
MIHAEL PETERNEL, Ljubljana, Breg št. 1.
1225

Drva - premog - trame
in daske dobite pri

Josip Prelesnik nasl. Drobnič
LJUBLJANA, Janškova ulica. - Telefon 3389
Državni in samoupravni uradniki dobijo tudi
obroke. Dostavljeno na dom. Cene ugodne.
1519

Babič & Bartulovič
LJUBLJANA, Kolodvorska 35

Trgovina raznega galanterijskega blaga na debelo.
1561

1563

VAJENCA

krepkega in zdravega sprejemem takoj za mesarski
obrt. Vsa oskrba v hiši. - Javiti se pri Emanuel Re-
bernik, gostilničar in mesar v Trebnjem. Nastop takoj.

„Adler“
kolesa
Najboljša kvaliteta! — Nizke cene!

Edino prava
Adler kolesa
kajih svojstvo je lahek tek in izborna kakovost, dobite samo pri
Jos. Petelinc, Ljubljana

„Gritzner“
kolesa
Nizke cene! — Najboljša kvaliteta!

PRVOVRSTNA PUCH KOLESA

PO ZNIŽANIH CENAH
IN TUDI NA OBROKE

IGN. VOK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7

Podružnice: Kranj, Glavni trg št. 104, Novo mesto

1547

Raznovrstne knjigoveške potrebščine: platno, usnje, marmor-papir, zlato, sukanec itd. Vam nudi po najnižjih cenah na debelo na drobno

A. JANEŽIČ, LJUBLJANA
Florijanska ulica 14 Telefon šte. 3220

Kmetijska družba v Ljubljani

Turjaški trg št. 3

je glavna zastopnica kmetovalcev v Dravski banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic in okrog 26.000 članov. Člani plačajo na leto 30 Din in dobivajo za to brezplačno strokovni list

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk in navodila za umno gospodarstvo. Družba dobavlja članom tudi razne kmetijske potrebščine.

459

Vsak kmet mora biti član Kmetijske družbe!

BMW – mojsterski izdelek tehnike!

Zastopstvo tovarne:

ER. FASCHING
Maribor, Kralja Petra trg 1

BMW — delavnica:

A. NOVAK
Maribor, Jugoslovanski trg 3

1122

„HAMAD“ Sigurna smrt ščurkom, stenicam, PRAŠEK ušem, mravljam, muham, bolham. Pazite na zakonito rdečo etiketo z muho! Dobi se na pismeno naročilo. Glavno zastopstvo za Dravsko banovino: Ciril Stramšak, Dev. Marija v Polju pri Ljubljani.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-48
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Čas vkuhanja se je pričel!

Dobra gospodinja uporablja najpopolnejše WECKove priprave za vkuhanje. Pri nakupu pazite na znamko. Tovarniška zaloga za Jugoslavijo: FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10

Krajevni prodajalci: Celje: I. Jagodič, Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard, Ptuj: F. Vogel, Brežice: V. Petan, Kranj: „Merkur“, Kočevje: F. Huber, Sevnica: A. Kastelic in P. Sečina, Slovenjgradec: I. Rojnik in K. Rojnik.

Sanatorij
v Mariboru, Gosposka ul. 49
Telefon 2358 429
Lastnik in vodja:

primarij doktor Černič
specialist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: z višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti črevesa; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; z žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“-jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: I. razr. 120, II. razr. 80, III. razr. 60 Din

Zacherlin

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in škatljah uniči ves mrčes. — Dobiva se povsod. — »Zacherlin, Ljubljana, Beethovnova ulica šte. 16. 1446

Za soboslikarska,
pleskarska in trkoslikarska dela se priporoča

Tone Malgaj
družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

FANY PATIK

prva gorenjska industrija za košarstvo

Radovljica-Ljubljana, Miklošičeva 30

Dobavi solidno in skrbno izdelane vrtno garniture, sestoeče iz 3 foteljev in 1 mize, že od Din 450— naprej. Izdeluje salonske garniture, garniture za predsobe, verande, restavracije po najnižjih cenah. Zaloga kopalnih čevljev in šlap ter torbic za kopalno obleko. Kitajske in japonske preproge in tekače

Najbogatejša izbira raznovrstnih košarskih izdelkov od preproste do najlinejše izdelave 1566

Galanterijska knjigovoznica
A. FELDSTEIN, Ljubljana
Kolodvorska ul. 18

se priporoča za vsa knjigoveška in galanterijska dela in izdelovanje gramofonskih kovčkov

Cene konkurenčne ● Zahtevajte ponudbe

Zaradi nesreče
inventurna odprodaja
manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah Se priporoča
MARIJA ROGELJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica šte. 35/1
Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48
Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah, Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.

Restavracijo „Pod skalco“

Novost! v Ljubljani, Mestni trg 11 Novost!

vodi sedaj bivši beograjski restavrator. Uredil jo je po domačem in beograjskem sistemu. Ob vsakem času vsakovrstna jedila domače, srbske in dunajske kuhinje kakor tudi čevapčiči, različni in vse druge srbske specialitete. V restavraciji se sprejemajo stalno abonenti. Ob sobotah in nedeljah se dobivajo jagnjci in obojke na ražnju. Društva in korporacije imajo znaten popust. Klubom sta na razpolago dve sobi. Rusko kegljišče. — Za obilen obisk se cenjenemu občinstvu priporoča in beleži z odličnim spoštovanjem restavrator 1433

VSEH VRST AKUMULATORJE
strokovno polni in popravljajo 1478
A. JENKO
Ljubljana
Oblastveno dovoljena akumulatorska delavnica vhod Miklošičeva cesta poleg palače Delavske zbornice in Kolodvorska 29, Kavarna »Leon«

Sezona od 1. maja do 1. oktobra
Starodavno radioemanacijsko kopališče
DOLENJSKE TOPLICE
Toplice pri Novem mestu
postaja Straža-Toplice Pošta, telefon

ozdravijo sigurno reumatizmus, neuralgije (ischias), ženske bolezni Therna 38° C naravne toplote polni z lastnim pritiskom vse kopališke naprave. Krasen, arhitektonsko dovršen veliki bazen in s fajans. ploščami obloženi separadni bazeni. Tekoča voda v sobah, ki so v poslopju kopališča. Lastne električne naprave (Akkumul.). Ves modern komfort. Izvrsten penzijo. Izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte. 1535